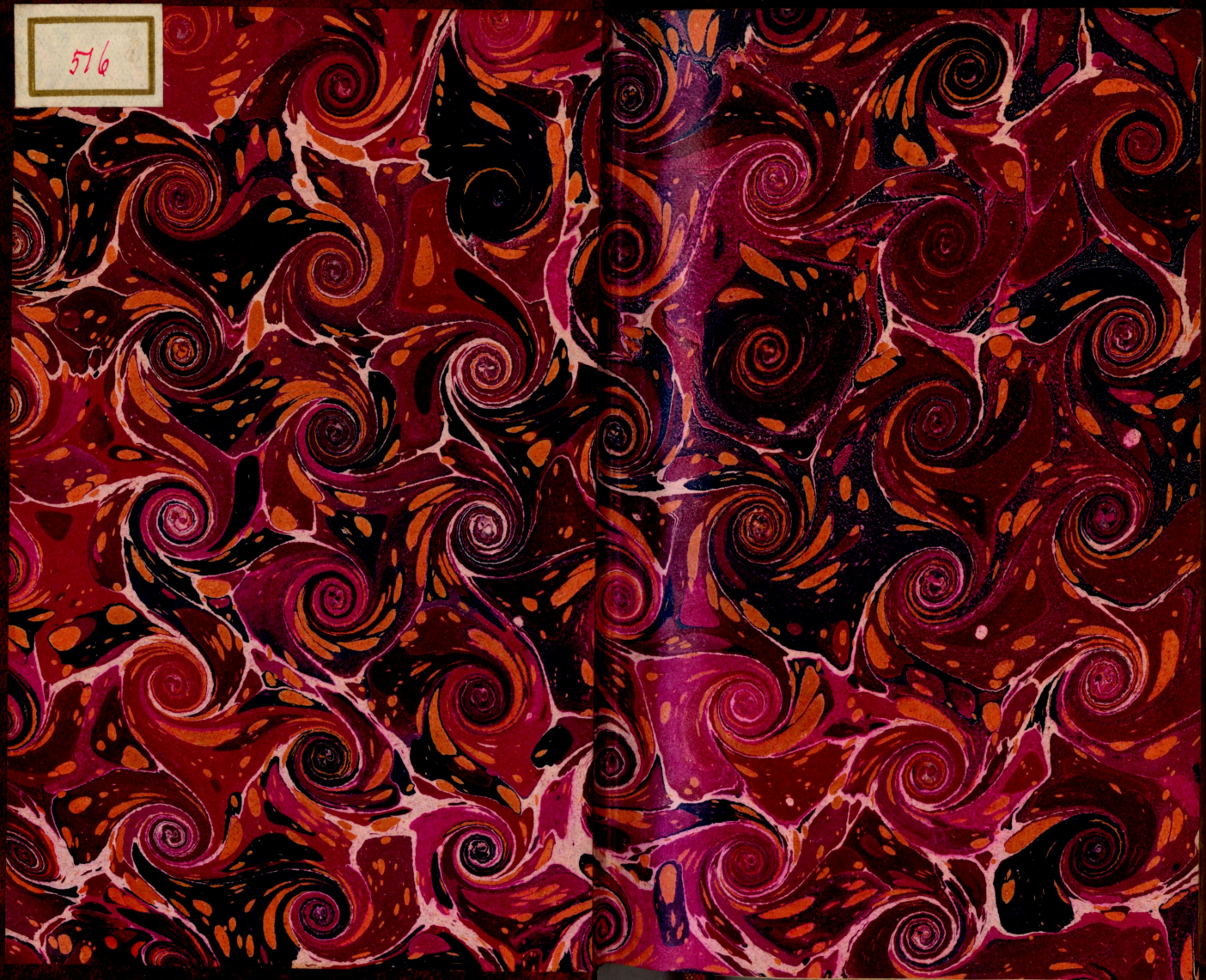

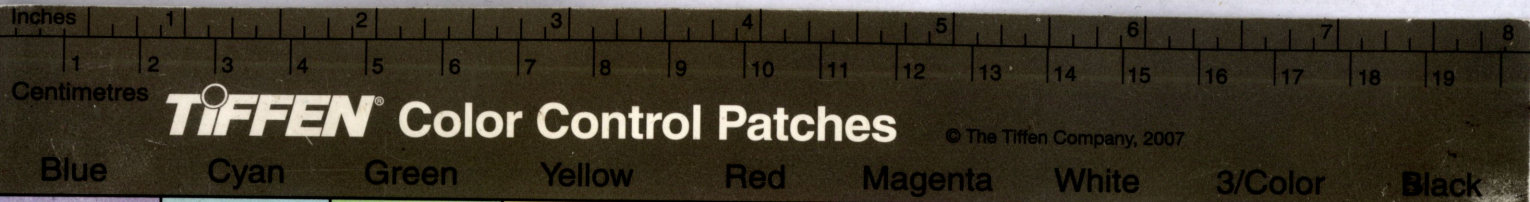

516

Rák 516.

6

^{15-16 laps. hiányok.}
RÖVID FORMA
Embernek életet böl-^{e-ft}
csen Rendelni,
^{A nagy}
JO TUDOMANNYAL
Teljes Verseknék
S O M M A J A.

^{Mely Verseket}
Külömbkülömb Könyve-
ket szerző bölcs embereknek Irási-
ból kifzedegtetett: és azoknak köz-
be tulajdon verseiből is sokakat il-
lendőképpen beférkeztetett: és őt
Részekre osztván, háromszor Deá-
kul kibocsátott. Most pedig negye-
dikszor jól megmagyarozván, 's Ha-
todik Rézfzelis megjobbitván vi-
legofságra hozott Magyarulis.
ILLYES ANDRAS
ERDELYI PÜSPÖK.

Nagy-Szombatban, az Acad. Bót. 1709. Efst.

A' Kercsityén Olvasohoz.

Mint hogy ifjuságomban is szép senté-
 tiás, és bölcseséggel tellyes Deák
 versekben, nem kevésse gyönyörködtem,
 azokat szorgalmatos fő olvasván, s meg-
 tanolván. Annakokáért külömbkülömb-
 tudos emberek Irásiból afféle sok szép ver-
 seket feljedzetté, és elmémben forgattam.
 Mellyek életemnek igazgatására sokat
 használtak nekem. Hogy azért mások-
 nak is azokkal használhassak, jó rendben
 hoztam; és tulajdon sok verseimet is, illé-
 dő helyeken, beférkeztettem. Mellyeket
 rendszeren öt részekre osztván; háromszor
 megjobbitásokkal, ugyan Deák nyelven ki-
 bocsátottam. Most pedig negyedikszor
 sokkal nagyobb megjobbitással megmagya-
 ráztam, Hatodik Részt is hozzájok ad-
 ván. Es Istennek nagyobb dicsőségére, és
 Magyar Memzetségemnek vigasztalá-
 sára, és épületére világosságra hoztam,
 Magyar nyelven is.

Könyv-

RATH GYÖRGI
 KÖNYVTÁR

AKAI
 KÖNYV-
 TÁRA

1. **K**önyvek olvasása étke a' léleknek :
 Mellyek ha jók lesznek, bölcseségre
 visznek.
2. De a' gonofz könyvek, gonofz étket adnak :
 Kik azokkal élnek, bizony megromlanak.
3. Sok gonofz tanítok hamiságot irtak :
 Hamis tudománnyal sokakat megcsaltak.
4. Hallyad jó tudományt ; romlást elkerül-
 lyed :
 Jo tudomány nélkül romlás követ téged.
5. Miglen Magyar ország jó tudományt tar-
 tott :
 Szép szabadságában Istentől tartatott.
6. De minekutánna tévelygést bévőtte :
 Drága szabadságát jaj miként vesztette.
7. Istennek minden parancsolatit tortsád :
 Hogy halálad után szent orczáját lássad.
8. Szeressed az° Istent, ki szeretett téged :
 Semit ne fély, hogyha az Istent szereted.
9. Gyermekek, ifiak, és öreg emberek
 Igazán éllyetek : mind idvözölhettek.
10. Tanollyatok bölcseséget, hogy Istennek :
 Tudgyatok szolgálni ő Szent Felségének.
11. Mely igen jó dolog, Istennek szolgálni :
 Szenteket követvén, Menyországba mehi
12. Dicsűrjék az Istent tellyes életünkben :
 Hogy örvendezhessünk örök Dicsőségébe.

13. Mit használ embernek ez világon élni:
Hogyha nem adatik Menyországba menni.
14. A' ki akar idvözölni, 's boldog lenni;
Szükség önön magát a' Krisztusnak adni.
15. Nagy bölcsesség Jesust jó szível követni:
Istennek szolgálván Menyországba menni.

16. Mennyeknek országa Szentek lakohelye:
Isten léfzen ottan mindennek mindene.
17. Ottá Istent színről színre megláthattjuk:
Ha parancsolatit ez földön megtartjuk.
18. Istentől szállyanak mennyei áldások:
Mindennek kívánnya Illyés András
Páspók.

ELSŐ

ELSŐ RÉSZ.

ELSŐ FŐ.

- JESUST [ki nem tudja semmi a' mit] tanól,
[ki tanóllya az minden jót]
2. Haszontalan fárad, kit Isten nem segít:
Igazán régy munkát, az Isten megflegé.
 3. Teremtett állatot Isten elől ne tedd:
Ha a' pénzt szereted Isten előt téfzed.
 4. Isten előt vétek büntetlen nem léfzen:
A' bünt eltávoztasd, hogy jutalmad légyé.
 5. Világosság virágokat ékesíti,
Krisztus kegyelme erkölcsököt szépíti.
 6. Krisztus segít minket háboru időben:
Ne bízzál magadban, hanem csak Istenben.
 7. Kiki idvőségét Krisztusban nyerheti:
Ki magát dicfiri jutalmát elveszti.
 8. Akarsz idvözölni, és boldoggá lenni?
Krisztusnak magadot igyekezzel adni.
 9. Nélelz idvőségünk munka nélkül nekünk.
Azért a' Krisztussal együtt munkálkodjuk

A

10. Min-

10. Minden jó egy vétektől megferteztetik:
Ki jót cselekszik, meg nem ferteztetik.
11. Oh boldog szövegség, kit Istennel töltél:
Mert elmúlásokért Menyországot nyertél.
12. Hogy világod légyen az Istent szeressed:
Minden értelmet ő néki szenteljed.
13. Alázatossággal örvendezz Istenben:
Igaz kérésedet megnyered mindenben.
14. Minket hamis világ megcsal igirettel:
Aranyat ígérvén, fizet hamis pénzel.
15. Kicsin ellenséged ne tartsd utálásra:
Nagy bikát megöli a' kicsin vipera.
16. Fel ne fualkodgyál semmi értekedben:
Romlando az ember minden ereiben.
17. Mit remélsz ember világon kapdosván:
Semit el nem vihetsz világból kimulván.
18. Földi dologban nem marad nyugodalom:
Földi dologból származik sok fájdalom.
19. Örökkévalóságot jól meggondoljád:
Pokolnak gyötrelmit hogy eltávoztassád.
20. Örökös vétekeknek örök büntetése
Pokolban 's nem lézsen soha annak vége.
21. Mi vagy, mi voltál, mi lézsz meggon-
dollyád:
Soha vétek alá magad ne bocsássád.
22. Mi voltál, 's mi lézsz? kérlek megfon-
tollyád:
Dög lézsen a' tested: gyakran meggondol-
lyád.

23. Gondokkal tellyes léz, tiszt viselésekbe:
Légyen te életed tekkéletességben.
24. Jól magadra vigyázz világot szerető:
Ennek uta veszedelemre vezető.
5. Szivből imádkozván, igazgald nyelvedet:
Vétekek mocskaitól tisztítsd szivedet.

MASODIK FŐ.

1. Ely az Ur Istenek: ne kedvezz testednek:
ki kedvezz testednek, kárt tézsen lelké-
nek.
2. Ely az Ur Istennek; és légy ő kedvében:
Embernek kedvében, léz veszedelemben.
3. Jól tanollyon a' ki tudos akar lenni:
Másképpen nem lehet bölcseséget nyerni.
4. A' jó tudos ember méltó dicshetre:
A' tudatlan pedig nem érdemes erre.
5. A' jó tudományból szép haszon származik:
A' tudatlanságból romlás következik.
6. Jamborság az embert szépen ékesíti:
A' latorság pedig rutul fertezteti.
7. Rézges embernek nincsen bölcsesége:
A' sok borivonak romlás nyeresége.
8. A' részeg jelenti, mit forral a' szive:
A' csácsgo pedig, mit forgat elméje.
9. Vendégségbé lévén, magad megtartoztassd:
Szivednek titkait ki ne nyilatkoztassd.

10. Ha titkos dolog rendit akarod tudni:
Részegtől, bolódtól, gyermektől érthetn.
11. Ha gazdag lévsz is olvas jó könyveket
Fontold meg igiknek hatalmas erejét.
12. Tanoly időd lévén, ne veszes időket:
Ggyermekségtől fogva végy jó erkölcsö-
ket. (tya.)
13. Mit gyermek megszokik, öreg lévén tar-
fűszerzámos edény illattyát megtartya.
14. Ifuságában ki jora nem szoktatik:
Vénségében rut vétkekkal terheltetik.
15. A' ki gyermekségtől fogva jól oktatik:
Óreg lévén jó erkölcsért dicfirtetik.
16. Mit használ sok dolgoknak megtanólása
Ha szived rutittya vétkeknek marása.
17. Jo a' pénz, mesterség jobb, bizonynyal hid-
gyed: (ked.)
Ha pénz elvész, mesterség megmarad né-
18. Bölcs mesterség által dicfirtet adatik:
Mesterség szorgalmas éléssel tartatik.
19. Eijel jobban látok, ha lámpást hordozok:
Lábaim jól igazgatván bátran járok.
20. Minden dolgok jó éléssel ajánlatnak:
Gonosz éléssel mindenek megártanak.
21. Gyűjcs lelki kincseket aranynál jobbakot
Mellyekkel győzheted az hamis látkot.
22. Részegség, idő, esztelenség, betegség:
Elvészik elméből, ha voltis bölcseség.

23. Bölcs

23. Bölcs ember megveti az elmulandokot:
Esztelen követi az elveszendőköt.
24. Sokan vízfűza fordult esztelen emberek
Veszendő dolgokot követvén elvesznek.
25. Hamis velekedés gonosz embereket
Csalárdságra vífzen mint eszteleneket.
26. Bolond miért bizol vélekedésedben:
Jövendőt nem tudod: mit mivellyé Isten:
27. Inkább fíratom az időt, hogysem marhát:
Időt nem fordíthat ember, adhat marhát.

HARMADIK FŐ.

1. **A** Z esztelen ember siet dühösködni:
A' bölcs várakozik rendsen meggyőzni
2. Mit használ gazdagon száz esztendőt ér-
nünk:
Holtunk után porrá, és hamuvá lévszünk.
3. Most ideje sírnunk, bűnökötől tisztulnunk:
Ha meg nem tisztulunk, né idvözülhetünk
4. Minden vétkeidért tarcs penitentiát:
Igy megengeszteled Istennek haragját.
5. Ha gonoszt mivel tél, nézd Kristus sebéit:
Es ő meggyogyittya lelkednek sebeit.
6. Mikoron vétkezel a' gonoszt szereted:
Soha nem vétkeznél, ha Kristust szeretnéd.
7. Ki Kristust szereti, azt világ gyűldöli:
Jaj világnak mikor Kristust láttya jöni.

A 3

8. Men-

8. Mennyei Atyának né tetsznek gonoszok
Bűnökbe maradván, mind elvesznek azok
9. Titkon való vétek nem léfz büntetetlen
Minden gonosztévőt megbüntet az Isten
10. Király törvént szabván, az ő szerént élfy
Az alatt valoktól igaz adot vegyen.
11. Király példájára formáltatik világ:
Biráját követi várafi polgárság.
12. Változtattyák erkölcsöket tiszteletek:
Tiszteltetvén, elváltoznak az emberek.
13. A' szép jeles erkölcs embert nemefíti:
Tekélfetes erkölcs ifiat szépfíti.
14. Csendes jó időben félfy ellenkezőtül:
Igaz ember háborgattatik hamiftól.
15. Hogy igazak bekeségben maradvanak:
Szükség hamiffak megzaboláztassanak:
16. Akkor az igazság nyilván tapodtatik;
Mikor az erőszak tétel uralkodik.
17. Jó törvény tartafsék; erőszak tiltafsék:
Semmi dolog erőszakkal ne tétefsék.
18. Ki engemet szeret az igaz barátom:
Javaim szerető, nem igaz barátom.
19. Jó szived mutassd jó cselekedettel:
Meg ne csaly engemet hízelkedéffeddel.
20. Jó téteményekért léfy jó téteményyel:
Jó tévőt meg ne csald hízelkedéffeddel.
21. Természef, törvény, Isten hálaadatlan:
Kárhoztattják: né szeretik az méltatlan.

22. Ked-

22. Kedvesség többet ad hogylé a' tudomány:
Ha kedvesség nincsen né léfzen adomány.
23. Kedves ajándékok ha jokorán adod:
Ha kedvetlen adod, elvéfz ajándékok.
24. Kedvesség tévfnek tanoly kedveskedni:
Ne tapasztaltassd hálaadatlan lenni.
25. Mindeneket okofsággal cselekedgyél.
Emlekezzél: Iftentől minden jöt vöttél.

NEGVEDIK Fő.

1. **A**Z isméretlennek ne adgy hitelt könnyen:
Könnyen megcsalatik, a' ki könnyen
híffen.
2. Az irigység ellensége minden jonak:
Rettenetes szelek magassakra fujnak.
3. Nem félnek a' kik jól magokra vigyáznak:
Jól észrevött nyilak kevesebbé ártanak.
4. Kevély ember maga romlását keresi:
Kevélység jó erkölcsöket ferteztetfi.
5. Haragot és kevélységet távoztassd:
Hogy szerelmetes léfy magad megalázzad.
6. Bor, tréfák, játékok ifiaknak dolgok:
Innét következik ő nekik nagy károk.
7. Ifiunak mint a' szél, könnyű az erkölcsfe:
Kevés gondgya vagyon neki idvőlségre.
8. Ifiu nem tudgya magát igazgatni:
Azért nem tud drága jó idővel élni.

A 4

9. Sok

9. Sok halogatással elmulik az idő:
Azonközbe terhes vénség mireánk jő.
10. Elmulnak az idők, javaink nem léznek:
Elmulnak az idők, örömink elvesznek.
11. Megromlott elméket gyönyörűség vakit:
Csintalanságokra hízkelkedvén indit.
12. Jo cselekedetnek érdemét el. veszted:
Testi kívánságnak ha utát követed.
13. Porrá lézzen testünk, hamar végezödünk:
Nem színünkben, sőt lelkünkben szépek le-
gyünk.
14. Mind a' mi szép itten hamar elváltozik:
Alávalo lézzen, a' mi fényeskedik.
15. Néha veszti embert a' nyájas társaság.
Reménségét rontya az alnok csalárdság.
16. Némellyek magokat asztalhoz jelentik:
Hízkelkedvén háznak gazdáját kőszöntik.
17. Gazda akarattját vendég cselekedgye:
Hogy ne légyen neki rutul kivetése.
18. Törvény izerént Király hadakat inditfa:
Hamissan országát fel ne háboritfa.
19. Kinek igaz szive, annak békesége:
Istenteleneknek nincsen békesége.
20. Békeség fokaktol igen kiáltatik:
De békeség hadak által szerzettetik.
21. Hadak kapitányit arany megvakittyá:
Es egyenetlenség szivóket megrontya.
22. Jo szivű Kapitány hadát erőlliti:

Félel-

- Félelmes Kapitány félelmesé tézsi.
23. Sokat tanácskozván hamar végbe vigyük
A' jo tanács után, dolgot ne halaszszuk.
24. Szorgalmatoffon vizsgállyad jövendőket:
Szemlélvén jelenvalokot, elmultakot:
25. Elmultakot, jelenvalokot tekinced:
Vigyázván gondollyad mit kel cseleked-
ned.
26. Csak az Isten adgya életét embernek:
Kiki azért éllyen egyedül Istennek.

ÖTÖDIK FŐ.

1. **O**Reg ember erejében fogyatkozik:
De az bölcseségben inkább nevededik.
2. Győzedelmefeket munka jutalmazza:
Nem harczolás; hanem jo vég koronázza.
3. Igaság igaz törvénnel erősödik:
Erőszakkal ember nem köteleztetik.
4. A' Biro mindenben igazsággal éllyen:
Az Isten haragja hogy rajta ne légyen.
5. A' ki igaz Biro igazságot tézzen:
Se kérést, se ajándékot bé nem vézzen.
6. Elfordittyák igazságot ajándékok:
Innét a' Biráknak örök kárhozattyok.
7. Ajándék megvető ezer közül nincsen:
Azért igazaknak pártfogojok nincsen.
8. Ajándékok mindeneket engesztelnek:

A s

De

- De hamissák Istentől megbüntettetnek.
9. Ha örömmel békeségben akarsz élni:
Pörpatvart igyekezzél eltávoztatni.
 10. Ha a' pénzed peneg nyertes lész törvényed:
Ha a' pénzed halgat, megvetik kéréfed.
 11. Tégy igazat, ne szenvedgyenek pörösök
Bizonyosságokkal erősfittesék igyök.
 12. Soha senki méltán nem karhoztathatik
Ha vétkefnek lenni nem bizonyittatik.
 13. Nem könnyen mehetni a' nagy Királyokhoz:
Gazdagok folyamnak hatalmaságokhoz
 14. Szorongatásokban a' szegény emberek,
Magokat megunnyak, ha nincs remésés.
 15. Akarode embert ismérni ki legyé: (gek)
Tekincfed barátit mert hasonlo léfzen.
 16. Hasonlok hasonlokkal kik tarsalkodnak
Órómeft együt laknak és nyájaskodnak.
 17. Fély Istentől, ne légy rabja gazdagságának:
Kik hamissan gazdagodnak kárhoztatnak.
 18. Ki igazat mivel, igazán gazdagul:
Ennek adatik Menyország ajándékul.
 19. Ki hamissan eskűszik nem fél Istentől:
Azért pokolban hurczoltatik ördögtől.
 20. A' ki szegényeket megveti, azt Isten
Pokolba tazzítja, minthogy Istentelen.

21. Sokan jelenlévő embert megdicfirik;
De távul létében, mind viszfza beszéllik
22. Sokszor az emberek mások nyavalyáján
Nevetkeznek; nem szánakodnak nagy kárán. (latrok.)
23. Hogy embert megölylék, felkelnek a'
Nem félnek Istentől, mert igen gonofzok.
24. Jelen 's távul valot, beszéddel ne sértfed.
Olly dolgot ne beszéily, mely nem használnéked.
25. Szádbol ne jöjenek bolondos beszédek:
Mert megnevetnek, ciuffa téfznek emberek.
Hidgyed megitilnek téged bölcs emberek.

HATODIK FŐ.

1. **M**ikor dicfirtetel, ne hidgy mindéeknek:
Minthogy hízelkednek emberek némmellyek.
2. A' minémű az fa, olyan a' gyümölcse:
Igy az embert jelenti az ő erkölcse.
3. A' bárány bőr alatt sokszor farkas } **v**agyon.
Az édes méz alatt néha méreg }
4. Sok hazugságöket fondorlok formálnak:
Kiki jól vigyázzon hogy meg ne ártfanak.
5. Vétket távoztatván, bátorságod légyen:
A' ki igazán él, senkitől ne félylen.

6. Az aszszonyállatnak ékes ábrázattát,
Ne szemlélyed kérlek az ő szép orcáját.
7. Sokan ez dologban rutul megbotlottak:
Es fokakot igen megbotránkoztattak.
8. A' ki azt illeti, legottan vétkezik:
Testi szerelemtől ember vakittatik.
9. Gyönyörűség után bánat következik.
Ember hogy vétkezik, szíve keferedik.
10. A' ki fok bort iszik, gyakran megbeteg-
szik:
Ha attol nem szűnik, világbol kimulik.
11. Mértékletes ételű, italu légyen,
A' ki azt kívánnya, hogy fokáig éllyen.
12. Örvendezhet ember jo egészségében:
Ha jo mértéket tart italban ételben:
13. Jo egészségben élni hogyha kívánod:
Mértékletes légyen ételed, 's italod.
14. A' kitől ki-telik, hogy kedvesbé éllyen:
Obort igyék, és jobb egészsége léfzen.
15. Ha fok ziros étkekkel töltöd gyomrodot:
Sűrű nedvelséggel meg-sérted agyadot.
16. Kicsin vacsorával éles léfzen elme:
De teli gyomorral elmulik ereje.
17. Kevés étkekkel élly, érsz több esztendőket:
Tégy határt torkodnak, nyujtod életedet;
18. Keveset egyék, és igyék a' bölcs ember:
Sok étellel, és itallal romlik ember.
19. A' ki többet költ hogysem léfz jövedelme:
Ne

- Ne csudállya, hogy terheli szegénysége.
20. A' ki felettéb költ pompás öltözetre:
Végezetre jutand terhes szegénységre.
21. Sok gond embereket szokta öszíteni:
Sok busulas erejektől is fosztani.
22. Kevés dologért nem jo fokot költeni:
Minthogy onnan nem lehet jo hasznot
várni.
23. Minekutánna el-saradnak tagjaid:
Nyugodgyál, hogy éledgyenek meg ereid:
24. Sok utazást tévén ellankad a' tested:
Nyugodalom után, magad jobban érzed.

HETEDIK FŐ.

1. Gen ritka gazdag, ki fősvény ne légyen:
Azon igyekezik, hogy több pénzt keressék.
2. Mindenidet adgyad fokot kívánonak:
Soha bé nem telik kívánsága annak.
3. Kinek fok pénze van, éjfel sem alhatik:
Mert gazdagságokra felettéb vágyodik.
4. A' gazdagságokkal igyekezzél jora:
Hogy lelked vitelsék örök boldogságra:
5. Mit használ embernek fok pénze, aranya,
Holta után hogyha vettetik pokolba.
6. Gonosz emberrel barátságod ne légyen:
Gonosz erkölcsivel gonosyra ne vigyen.
7. Senki meg ne csállyon édes beszédekkel:
Er-

- Ertekid lévén, azokat ne veszed-el.
8. Testvér atyafinak sem kel hinni könnyen:
A' ki könnyen hiszen, megcsalatik könnyen.
 9. Nem az jó barátod, a' ki hizelkedik:
Hanem a' ki néked jokot cselekedzik.
 10. Minden renden lévő ember ismértetik
Cselekedetéből, kiki mit cselekszik.
 11. Hivatalod szerént jól szolgálj Istennek;
Ki érdemi szerént megfizet mindennek.
 12. A' kik hivolkodnak, bizony megromlanak.
Hivolkodás miatt országok romlottak.
 13. Nappali álm rövid, vagy semmi légyen:
Ha fokot aluszol betegséged leszén.
 14. A' ki feleséget véssen, terhet véssen:
Ki pedig nem véssen könnyeb terhelészen.
 15. Tanoly gyermek szüléidet jól szeretni:
Mindön jó dologban engedelmes lenni.
 16. Paraszt ember, ha fél, az Urat szolgállya:
De ha nem fél tőle, bosszúsággal bántya.
 17. Paraszt ember kezdi fejét felemelni:
Ha felettébb enged az Ura ő néki.
 18. Ókrót iga alá, magot földbe vetni:
Sok munkával szűkség az embernek élni.
 19. Cselekedetidben igyekezzél jora:
Hafzontalan egyis el ne mullyék ora.
 20. Kelyfel gyermek, vigyázz: gyors légy
mindenekben:

Sem.

- Ó benne bizokot soha el nem hadgya.
20. Nehéz dolgokot mivelni én nem félek:
Istenben mindeneket végbe vihetek.
 21. Forrásokból folynak vizek a' völgyeken.
Hogy szomjuhozoknak bő italok légyen.
 22. Isten jó itallal éltet mindeneket,
Vizzel a' barmokot borral embereket.
 23. Minthogy az Ur Istent bántottad vétkekkel.
Az ő büntetését szenvedgyed békével.
 24. Minthogy világ Kristust né vőtte elsőbbé:
Jaj leszén néki másodszor eljötében.
 25. Meg ne tántoritson világ itilete:
Világnál nem ked ves Kristus szeretője.
 26. Isteni hatalom jádzik embereken:
Bizonyos orája senkinek itt nincsén.
 27. Mindeneket bölcsen rendelt az Ur Isten:
Kinek kinek hivatalya elég légyen.

KILENCZEDIK FŐ.

1. **D**icsüretes dolog keresni 's tartani:
Mi haszna keresni, és meg nem tartani.
2. Illik az emberhez embert segíteni:
Illyen módon jó mesterség kedvet nyerni.
3. Sirással szivedet miért háborítod:
Azzal az halottat fel nem támaszthatod.
4. Drágább a' szabadság ezüstnél, aranynál:
B Ked.

- Kedvesb dolog nincsen a' jó szabadságnál.
5. Királyi dolog emberekkel jól tenni:
A' népeket ellenségtől oltalmazni.
 6. Ember nyelve által szokott fogattatni:
Ökrőt szarvaival szokták tartoztatni.
 7. Kedvét embereknek próbálva tanolom:
Szorongatásimban barátimot tudom.
 8. Boldog állapotban sok barátot számlálsz:
Szorongatásidban csak egyet sem találsz.
 9. Urak társasága tenéked ne legyen:
A' kiknek jó kedve hamar füstbe megyen.
 10. Szép adományidot örömeft bévelszik:
Jótéteményidot hamar elfelejtik.
 11. Noha némellyekkel valami jót töttek:
Sokakat gyakorta rutul megvetettek.
 12. Mit Krisztulnak nem adcz, elvész a' Fiscus:
Bár semmit né adott, mindent ragad Fiscus.
 13. A' jó tanácsadot te meg ne utállyad:
Jó tanácsfal élvén magad vastagítcsad.
 14. Esztelen esése, tanolás okosnak:
Boldogok kik másoknak kárán tanolnak.
 15. Mikor sok dolgokat szükség végbe viñed:
Nézzed mellyiket elsőben kel végezned.
 16. Miről gyanakodol, azt jól meg vizsgállyad:
Mig nem jól meglátod meg ne változtas-
sad.
 17. Miket kel mondanod, elsőbbé gondollyad:
Kicsin igicskékből nagy versengés támad.

18. Elmult pörlekedések könnyen ujulnak;
Bofzuságos szokkal ha mások bántodnak.
19. Kicsin dolgokot semminek ne alitcsad:
Kicsin dolgocskából háborúság támad.
20. Tégy munkát hogy légyen néked mivel
élned: (miveled.
Nem sok gyümölcsöt hoz föld, ha nem
21. Jó föld ha ekével gyakran nem szántatik:
Tővissel és bojtörjással fedettetik.
22. Eteiben italban te légy mértékletes:
Sok esztendők által lehetsz éleletes.
23. Kiki azt kívánnya, hogy sokáig éllyen:
De torkoság által az halálra megyen.
24. Kiki azért jozanon, és tisztán éllyen:
Holta után, hogy Menyországba bemen-
nyen.

TIZEDIK FŐ

1. **T**ilalmas dolgokra gyakran igyekezzünk:
Mellyek nem szabadok, ollyakot ki-
vánunk.
2. Melly dolgok tenéked tilalmazva vannak:
Szemeid azokra ne fordittassanak.
3. Mit használ tenéked azokat szemlélned,
Mellyekkel nem léssen soha szabad élned.
4. A' kik világi dolgokban gyönyörködnek:
Lelki előmenetelt azok nem téznek.

5. Istenben helyheztesd igaz reménséged :
Bizonnyal megadgya örök idvőlséged.
6. Gyűlölyed vétkezni, joságot szeret vén :
Gyűlölyed vétkezni büntetéstől fél vén.
7. A' miket világ ád, hamar elragadgya :
Senki magát azért világnak ne adgya.
8. Miket rendelt Isten, mind igazak, és jok :
Az ő végezési örökké állandok.
9. Csudálatos erőt ád Isten szeleknek :
Ezek élést hoznak fűieknek, gyümölcsnek.
10. Isten betegséget ád, és egéséget :
Bünteti, és vigasztallya embereket.
11. Nagyobb mesterséget sohult nem találni :
Mint boldog halállal tanolni meghalni.
12. Tanoly azért ember készülni halálra :
Minden napot ugy tarcsd mintha végső
vólna. (lyed :
13. Mindent megfontolván a' mi jobb mi vel-
Lelkedet mindenkor Isteinek szentellyed.
14. Kit Isten világosit, azt gazdagittya :
Nagy gazdagság, Isten világosítása.
15. Boldog a' ki gazdag igaz barátokkal :
Bátran örvendezhet kedves társasággal.
16. Kiki magának olyan társot válaszson :
Gonosz erkölcsivel néki meg ne ártson.
17. Senkinek felettéb barátságos nelégy :
Megutálást tőle jovoltodért ne végy.
18. Meg ne szűnnyél gyakran olvasni köny-
veket. Mel-

- Melylekből tanoly hasznos jo erkölcsöket.
19. A' melly dolgok gonoszok, eltávoztassad :
A' jokkal pedig lelkedet jól táplályad.
 20. Jo könyvet ki olvas, a' lelkét táplálya :
Gonosz könyvet olvasván elméjét rontya.
 21. Joságofcselekedetekben igazság,
Igazságban vagy on lelki nagy vigaság.
 22. Kiket az Ur Isten szeret, ostorozza :
Ha megmaradnak az joban, vigasztallya.

MÁSODIK RÉSZ.

ELSŐ FŐ.

1. **I** Gazán szolgállyad Istent mindenekben.
Mindeneknek jo rendet szabott az Isten.
2. Az Isten a' földet barmoknak engedte :
Embereknek a' Menyországot rendelte.
3. Mindenható Atya boldog orát adgyon :
Aldot Szűz Maria Szent Piával áldgyon.
4. Kiki jól vigyázzon: az nap meg ne ártson:
Nincsen oly jo dolog, melly meg ne árt-
hasson.
5. Elmémmel egekre repülhettem volna,
Hogy ha a' szegénység meg engedte volna
6. Kiki mit mivellyen, jo végét tekintse:
Jo eszközzel éllyen, hogy végbe vihesse.

7. Ha nincis értéke: kedve dicfirtes:
Jo igyekezete Isten előtt kedves.
8. Miányájan meghalunk nincse viztatérés:
Ki jokat cselekszik méltán dicfirtes.
9. Mindenektől fel' a' ki nem fél Istentől:
A' ki fél Istentől, fokban félnek attól.
10. Midőn időd vagyon, ismérdd meg az időt:
Vízfsza nem hozhatod az elmúlt jo időt.
11. Jo időt heába el nem kel mulatni:
A' boldog idővel hasznoson kel élni.
12. Mindennemű dolog ha jól vizsgálják:
Emberi tudomány onnan származhatik.
13. Mivel az igazat fokban nem keresik:
Drága jo időket haszontalan töltik.
14. Ha dolgok mindenkor kedvűnkre foly-
nának.
Né ismérnök Istent irgalmas Atyánknak.
15. Azokaért Isten sok dolgokban minket
Károfit, hogy jobban megismerjük őtet.
16. Boldog a' ki jóságokkal fényeskedik:
Jo reménségtől jóságra indittatik.
17. Valahol jofzágos cselekedet nincsen:
Ottan semminemű állandó jo nincsen.
18. Mindenek veszendők, mindenek romla-
nak.
Jofzágos cselekedetek megmaradnak.
19. Jóság halál általis el nem rontatik:
Jósággal az ember mindendor tündöklik.

20. Jovoltáért ember méltó dicfirtre:
Most, és mindenkoron szép emlekezetre.
21. Még holta utánis nagyra bocsúltetik,
Jofzágoscselekedetért dicfirtetik.
22. Jo cselekedetekkel jo hirt, és nevet
Nyert önnön magának szép emlekezetet.

MÁSODIK FŐ.

1. **E**LMével győzzed meg az ellenségidet:
Elme okofsággal meggyőz mindeneket
2. Ki semmit né túrhet városból kimegyé:
Es egyedül lakjék erdőkön, hegyeken.
3. Kiki a' mit szeret, magának megtartya:
De a' mit nem szeret könnyen kibocsátja.
4. Kiki ő magának tetszik, bölcsnek látszik:
Kiki a' mit kedvel abban gyönyörködik.
5. Ez életben ember mint fabuláskodik?
Ajándékokot ád, ki tisztre vágyodik:
6. Nyomorult élet ez tellyes veszélyekkel,
Hábokuságokkal, és nagy irigységgel.
7. Jo gyönyörűsége nincsen mindeneknek:
Gonoszok gonoszban, jok jobban örvend-
nek.
8. Erős, és bölcs ember okofsággal halgat;
Mikor ideje van, ki mondgya igazat.
9. Bolond a' ki rosztért a' jot el-mulattya:
A' bizonytalanért bizonyost elhadgya.
10. Bol-

10. Boldog a' bölcs ember földön és menyekbé
Kinek jo kedve bételik mindenekben.
11. Nagy emberek néha nagyokot hazúdnak;
Nincsenek oly bölcsfek kik ne botollyanak
12. Mikor nagy, és tudos emberek megéfnak;
Veszedelemek, és nagy károk következ-
nek.
13. A' ki titkos dolgát közli baráttyával:
Lássa, meg ne bányja ő maga kárával.
14. Nem méltán mondatik nagy, jeles em-
bernek:
Jo gyúmölcsfe ha nincs cselekedetinek.
15. Noha természetet megzabolázhatni:
Mindazáltal soha azt meg né győzhetni.
16. Erős őrizőnél hatalmasb természet:
Aralmas bőséget a' testből kikerget.
17. Erőssen természetet bár zabolázzad:
Mindazáltal néha erőt véssen rajtad.
18. Vifely gondot kérlek a' jo egéségre:
Alkolmatofságot ne adgy betegségre.
19. Jo egéség drágáb minden gazdagságnál:
Erős kapás boldogab beteg Királynál.
20. Mit használ gazdagnak fok kincse, jo-
szága,
Ha testében vagyon gyótreleme, fájdalma.
21. Adgy házat, mezőket, aranyat, ezüstöt:
Nem könnyebbitheted a' beteg gazdagot.
Nem

22. Mikor kicsiny a' tűz, kevés viz eloltja:
Nagyra neveded vén, falut, váraft rontya.

HARMADIK FŐ.

1. Tűzet, vasat szenvedgy, testedet meg-
tartfad:
Addel mindenedet, életedet váltfad.
2. Minden rendé lévő emberek szenvednek:
Gyermekek, ifiak, vének büntetődnek.
3. Mind hamissák, igazak szorongattnak:
Sőt az igazak inkább háborgattnak.
4. Sohult bátorsága nincsen az embernek:
Földön, tengeren veszedelme mindének.
5. Pénzel a' törvények hamissan vétetnek.
Ajándékkal Királyok engeszteltetnek.
6. Elnyomattatik szegénynek igazsága.
Mivelhogy pénzének nincsen fokasága.
7. El ne bizd magadot, ne szégyenittésél.
Hogy ha kevélykedel, meg szégyenittetel
8. Valamiket latunk, mind elvégeződnek:
Várasok, Országok, romlanak, el vesznek.
9. Ha akarod, jofzágid nevededgyenek:
Lásd meg szemeiddel miképpen legyenek.
10. Nem jo rest emberre a' jofzágot bizni:
Nem tud az használni, ki nem tud vi-
gyázni.
11. Mindenható Isten légy mi segítségünk:
Min.

Mindeden dolgot általad végbe vihesünk.

12. Senki ket urnak igazán nem szolgálhat: Elégtételt mert mindkettőnek né adhat.
13. Világ szeretője, Isten utáloja: Isten szeretője, világ utáloja.
14. Szeressed Ur Istent, utálljad világot. Illyen modon megnyerheted Menyországot.
15. Kiki mit érdemel, ember né tudhattya: Sziveknek titkait csak az Isten láttya.
16. Ha jo elméd vagy on, fel ne fualkodgyál: Nem kertedből valo az a' szép virágizál.
17. Soha el nem vesztém az én igaz sorsom: Istennek ígét ha igazán tartom.
18. Boldog sors embernek igazat keresni: Istennek szolgálván Menyországba meñi.
19. Mindé vétkek között gonosz az irigység: A' hol uralkodik nincs ott lelki szépség.
20. Joságot, jotévkét igen üldözi: Másnak bocsületét nehezen szenvedj.
21. Holott az Ur Isten nem adott fiaot Papoknak: ók vóttek sereg onokákot.
22. Beteg lévén ördög, Barát akart lenni: Gyógyulása után, mint volt ugy maradni.

NE-

NEGYEDIK FŐ.

1. **G**Yakor vendégsegek a' jo erkölcsöket Vesztegetik, 's rontyák emberi erőket.
2. Gonosz társaságok a' szent erkölcsöket Rontyák 's gonoszokká tézrik embereket.
3. Meg nem eggyezhetik hamis az igazzal: Meg veri Isten hamissát igazsággal.
4. Kinek az Ur Isten elvötte az elzít: Bolond indulattal mindent felháborit.
5. Isten szent Angyala, ki adattál nékem: Minden gonoszoktól oltalmaz meg engé.
6. Minden Szentek könyörögjete érettem: Adgyon az Ur Isten minden jokat néké.
7. Kettős szegénysége a' ki már gazdag volt: Kettős boldogsága a' ki már szegény volt.
8. Ha szegény vagy gondoly többeket olyakat: Kik hozzád hasonlok, és végy vigaságot.
9. Angyali ifiu ördöggé változik: Öregségében ha testben gyönyörködök.
10. A' bátor sziveket szerencse követi: A' félelmeleket pedig hátra véti.
11. Semmi nincs jobb nyelvnél, nincs gonoszab annál: Keserű mérget édes mézzel adogál.
12. Békeséget kívánsz, zabolázd nyelvedet: A' bo-

- A' bolond nyelv szerez veszekedéseket.
13. Nem bátorság hinni mézes beszédeknek: Isten veszedelmek, 's károk következnek.
 14. Hogy igazat mondok ajtó bezárlatik: A' ki igazat mond lokaknak nem tetszik.
 15. Igaz mondás né tetszik az hamissaknak: Hamis mondás nem tetszik az igazaknak
 16. A' ki embereknél kedves akar lenni: Sokat adván nekik, nem kel semmit kérni.
 17. Az édes méz után méreg következik: Vigaságot gyakran fájdalomak követik.
 18. Afzszonynál a' férfi miért többet érthet? Oldal csontbol Eva, nem főből vétetet.
 19. A' bor emberekzt rontya 's vesztegeti. Boros afzszony a' férjét sem ismérheti.
 20. Hogy ha valamely szép afzszony jó elődbe Eggyút ne üllý véle: távozzálel tőle.
 21. Hogyha kurva afzszont tartasz a' házádnál:

Nagyob kárt téfszen néked gonosz sátságánál.

ÖTÖDIK FŐ.

1. Jobb gonosz ellenség hatalmától futni, Hogyfém kegyetlenek kezeiben esni.
2. Senki ellenségtől nem akar győzetni: Kiki ellenségit kívánnya elveszni.
3. Nézd táborozo férfiak hamisságit:

Ezek

- Ezek huzzák, vonnyák másoknak javait.
4. Nagy veszedelmek vá hadi embereknek: Gyengék, és erőflek halálra vettetnek.
 5. Ember hazájárol gyakran emlékezik: Holott jól volt dolga, oda kívánkozik.
 6. A' nagy udvarokban nagy vétkek történnek: (nek.)
Gonosz társasággal jaj mely fokban vesz-
 7. Minden dolgaidban az Istent keresed: Minden örömedet benne helyheztesed.
 8. Könnyörögj Istennek: téged meghalgaśó. Veszedelmektől kegyessen oltalmazzon.
 9. Minden dolgokban az Istennek jól szolgálly:
Hogy mindenkor ő előtte kedvet találly.
 10. Szelidséged, 's igaz keménységed légyen: Jo hired neved, és bölcsületed léfszen.
 11. Szűkölködő léfszsz ha mindenkor keresz: Mikor megelégszel, akkor gazdag léfszsz.
 12. Miért gyönyörködöl csufolkodásokban: Gyakrő megbántodnak emberek azokbá.
 13. Hafsznos jo tudomány: ha gyermek azt tudná:
Keveset alunnék: mindenkor tanolna.
 14. Kedves mindeneknél az igaz jo beszéd: Mindenkor unalmas a' csavargó beszéd.
 15. Minden dolgokban éllý csendes okosággal:

Győ:

- Győzedelmes léfesz kedves barátsággal.
16. Rendeljed jó modon cselekedetidet:
Tarcsmeg mindenekben az igaz mértéket.
 17. Igaz szível cselekedgyél minden jokat:
Az Isten megáldgya minden dolgaidot.
 18. Igaságot cselekedgyél mindenekben:
Örömet ad néked az irgalmas Isten:
 19. A' miket parancsolt embereknek Isten:
Azokat mivelled örvendvén Istenben.
 20. Igaz, jó könyörgéft Isten meghalgattya:
Az igaz szíveknek kívánságit adgya.
 21. Minden embereknek jó erkölcsé légyen:
Vizszafordultaknak büntetése lézen.
 22. Istennek mindenkor adgyunk nagy hála-
lakot:
Ki ad minnyajunknak testi, lelki jokat.

HATODIK FŐ.

1. **A**Z egek akarják, madarak kiáltják:
Mindenek szolgáltnak Friderik Császárnak.
Császár mondgya: Pápa kárhoztattya.
2. Az egek akarják, bünei kiáltják:
Kárhoztattya lézen Friderik Császárnak.
3. Kiki mit mivellyen sok proba tanittya:
A' ki mit nem próbált, miképpen tudhattya.
4. A'

4. Jó vitéz tanol sebek fájdalomiból:
Hajos mester pedig hajódréfekből.
5. Kétséges dolgokban tanoly a' bölcséktől:
Kik sokat tanoltak sokak példáiból.
6. Nem vagyok ki voltam: vagyok változ-
tatott:
Eltávoztatom az gonosz tárfaságot.
7. Dicírnék Szenteket: vegyük példájokat:
Isten parancsollja: kövessük azokat.
8. Ki jól akar élni, igaz munkát tegyen:
Ki munkát nem térszen, mit egyék né lé-
9. A' ki igazán él, megsegéti Isten: (Isten,
Gondot visel reá bizonynyal mindenben.
10. Időköt időhöz bölcsen alkalmaztasd:
Cselekedetidnek igazságát mutasd.
11. Kik jót nem mivelnek, azt mondhattya-
k nekünk: (lünk.
Mi csak számot térszünk: haszontalan é-
12. Mi mindenkor az halálhoz közelgetünk:
Szükség nekünk mindenkoron készen
lennünk.
13. Igyekezzél mindenkor igazán élni:
Illyen modon halálhoz jól készülhetni.
14. Világi dolgokban tanoly nem nyugodni:
Azokkal sokáig nem örvendezhetni.
15. Mindenkor Istenben kelnekünk marad-
nunk:
Egyedül az Isten megmarad minékünk.

16. Koporlot szemlélvén, utáld meg világot:
Hozzád közelgetni tudgyad halálotot.
17. Az halál senkinek nem tud megengedni:
Királynak koldusnak, megkel egyszer
halni:
18. Senki hatalommal magát nem mentheti:
Kifdedeket, nagyokat verembe veti.
19. Kiki kérje Krístust: őtet szabadítsa.
Véletlen az halálet ne ragadhassa.
20. Kiki azt mi vellye, mi őtet illeti:
Hivatallya mit tart, azt cselekedheti.
21. Drágáb a' jo hírnév ezúftnél, aranynál:
A' jofzágos cselekedet mind azoknál.
22. Igaz dolgot kívány, hogy meg ne vet-
tetsél: (tel.
Hamiffat sürgetvén, hidgyed megvette-
23. Tarsdmega' keveset, hogy nyerhes több-
beket.
Sok keveset vévén, találfsz nagy bőséget.

HETEDIK FŐ.

1. **G** Azdagságod lévén, tégy hasznot so-
kaknak: (nak.
Holtod után semít nem használfsz mafok-
 2. Minden időben maradjmeg szomszéd-
iddal:
Igafságofon élly mindenkor azokkal.
3. Jo

3. Jo szomszéd job néked az atyádfiánál:
Nagyob vigafztalált találfsz jo szűszédnél.
 4. Eijel nappal távozzálet gonofzoktól:
Nagy jo cselekedet távozni azoktól.
 5. Ki az Urat féli, jol igazgattatik:
Ki Jefust követi, károk nem követik.
 6. Vak vakot vezetvén, dolgok né jol lézfé:
Mivelhogy verembe béefnek mind ketté.
 7. Győzedelmeskedvén, fel ne fualkodgyál:
A' nagy Ur Iftentől meg ne aláztatsál.
 8. Használ mindeneknek a' jo cselekedet:
Jotétemény nélkül jo élet nem lehet.
 9. Szűzefség bölcfeftől nagyra bősültetik:
Bolondoktól kevés áron eladatik.
 10. Emberi dolgokban méreg háromságos:
Rosz társ, gonofz alfszony, hamis tárfa-
ságos.
 11. Tanollyunk mintha örökké itté laknánk:
Ellyűnk mintha holnap bizonnal meg-
halnánk.
 12. Ely Iften kedvébé, világnak meghalván:
Maradjmeg mindenkor Iftennek szol-
gálván.
 13. Fél az okos ember rűztől, és a' vitzől:
Efstelen ember az, ki nem fél ezektől.
 14. Ki más szemekben meglattya a' szálkát:
Maga szemeből vesséki gerendát.
 15. Ha Romában lakol, úgy ély mint Romai:
- C
- Má-

- Másutt pedig úgy ély, mint az helyt illeti.
16. A' jo Pap visellyen Angyali életet :
Igy gyönyörködteti Istent 's embereket.
 17. Boldog a' ki bizik irgalmas Istenben :
El nem hagyattatik a' veszedelmekben.
 18. A' jokat szerezted , igazat kerezted :
Igy léfzen tenéked csendes békeséged.
 19. A' régi nagy város földig lerontatik :
Igy egész hamiság kigyökereztetik.
 20. Gazdag temetésre sokan egybegyűlnek :
Szegény temetésre kevesen érkeznek.
 21. Jótéteményeket tégy sok embereknek.
Sokaknak kezei jobban fegethetnek.

NYOLCZADIK FŐ.

1. **S**Emi dolog nem volt, nemis lehet soha :
Mellyen az Istennek hatalma né volna :
2. Nem fél királyoktól: enged nagy erőnek
Az igazság néha kegyetlen fegyvernek.
3. Kemény dolgokra jo elme igyekezik :
Illyennek érdeme nagyra böcsültetik.
4. Nem gazdagság, sem Atyáknak nemel-
sége :
Jo élet, 's jo elme méltó dicföretre.
5. Nyomorultak megfosztatnak okofságtól
Ertelem, és tanács futnak szegényektől.
6. Tenékedis roszul történhetik dolgod :

Hir-

- Hirtelen gonofzra lehet változód.
7. Örvezdevén légyen rendes a' nevetés :
Nem illet bölcs embert rendtelé nevetés:
 8. A' ki lokat nevet, látszik esztellennek :
Bor, aszfzony férfiat nevetésggé téznek.
 9. Soha meg ne vessed régi barátodot :
Az igaz szeretet nem utállja aztot.
 10. Senki nem szereti ki másét kívánnya :
Kedves jószágától fosztani akarja.
 11. Esztelen emberek gonofzat kívánnak :
Az okos emberek jo dolgot akarnak.
 12. Néha orvos doctor szerez meggyógyulást
Néha pedig okoz koporsóban szállást.
 13. Használ az orvofság jó idejénkorán :
Néha embert rontya, halált reá hozván.
 14. Kinek pénze nincsen, piacra ne ményen :
Semmi jot nem vehet, ha pénze né léfzé.
 15. Ha sok pénzem vagyon megböcsülnek
engem. (gem.
De ha pénzem nincsen, megcsufolnak en-
 16. Jo gazda embernek orczáját szemléllyed :
Sokat ad ha jo kedvet mutat tenéked.
 17. Jo kenyér, és jo fajt, jo étek embernek :
Héjai vétetvén, a' borsók jok léfznek.
 18. Sályá, és a' ruta egéséges ital,
Ha egyelittetnek a' jeles jo borral.
 19. A' kapros bélesis jo léfzen turoval :
A' gyomrod, szemeid erősödnek azzal.

C 2

20. Nem

20. Né jo társ az olyan ki mindent egyedül
Megefszik, és zabáll: mert né tud emberül.
21. Ki nem jo másoknak, az rosz ömagának.
Nincsen bocsülete mások előtt annak.

KILENCZEDIK FŐ.

1. **H**A valamely jonak osztogatod részét:
Magadnak válszad a'nak a' job részét
2. Kinek kinek szabad hasznofon fáradni:
Jo mesterségével magát segéteni.
3. A' gazdag mindenkor nem uralkodhatik.
A' szegény mindenkor el né nyomattatik.
4. Gazdagnak, szegénynek né állando sorsá:
Jora, és gonofzra vagyon változása.
5. Tanoltyatok igazságot megismérni:
Illyen modon az Ur Istent ismérhetni.
6. Felettéb való dolgokat távoztassad:
Minden dolgokban közép rendet meg-
tarcsad.
7. Minden dolgaidban bizzál az Istenben:
Igazságot tévén nem maradsz szégyenbé.
8. Ha valaményifzer emberek vétkeznek:
Az Isten megverné, hamar elvesznének.
9. Ki igazán tartya Istennek beszédit:
Bizonnyal várhattya drága igéretit.
10. A' ki Isten parancsolatit megveti:
Magát gonofz veszedelemre erefszi.

11. Mint-

11. Minthogy valaményifzer ember vétkezik
Az ördögnek hatalma alá vettetik.
12. Halando emberek vakok, és bolondok:
Kik bűneitekből térti nem akartok.
13. Esztelenek, gyermekek gyermekségeket
Mivelnek: te pedig tanoly bölcseséget.
14. Szépitik bölcs embert jocfelekedetek:
Rutittyák esztelent gonofz tétemények.
15. Ki bölcs akar lenni jozan ember légyen:
Nem lehet böles ember, ki jozan né lézfé.
16. Hogyha akarsz élni kedves egéségben:
Légy jo mértékletes italban, ételben.
17. A' ki fokot eszik, hamar megbetegszik:
Sok italból mérges halál következik:
18. Hogy nagyot ne esél, hidat megtekün-
csed:
Okofsággal járván, mutasd bölcseséged.
19. Eszes okos ember vétket távoztattya:
Jo hirt nevet nyerni elméjét izgattya.
20. Ugyanis dicsőség erőt ad elmének:
Dicsíret szerelme gerjesztöje szivnek.
21. Te jovoltod néked im nagy koronát ad:
Nagy érdemü lévén, illik ez tehozzad.
22. Ki hitét megszegi, nem hisznek ó néki:
Ki másokot utál, utálás ó néki.

C 3

TIZE-

TIZEDIK FŐ.

1. **J**ofzágos cselekedet ha dicfirtetik :
Tudos férfinak szive gerjedezik.
2. Fejedelmek kedvében lenni dicfirtet :
Istennek, 's világnak tetczeni nem lehet.
3. Ha téged emberek bolondnak alitnak :
Légy igaz szolgája mindenek Urának.
4. Mely fokaknak okoz restség betegséget :
Mellyet távoztathatcz megvetvén rest-
séget.
5. Miért akarsz terheltetni nya valyával :
Melytől menekedhezcz könnyű orvossággal
6. Néha férfi szenved méltatlan aszonytól :
Néha aszony szenved méltatlan férfitől.
7. Háboruságok szoktak közöttök lenni :
Job azért embernek tisztaságban élni.
8. Férfiak, aszonyok kedvesek Istennek :
Ha igazak, tiszták mindenkoron lésznek.
9. Gyermeknek tisztellyétek szüléiteket :
Kik fokot szenvedtek táplálván titeket.
10. Minthogy nyugodaló nélkül né élhetni :
Fáradtságok után szükség megnyugodni.
11. Udvarokban hizelkedők fokan vannak :
Kik közül némelleyek fokaknak ártanak.
12. Aszony, dio, szamar, harangok nyugosf-
nak,

Ha

- Ha nem verettetnek né fokot használnak
13. A Papok szolgálai restek szoktak lenni :
Mivel kemény munkát né akarnak teñi.
 14. Az emberi dolgok vékony czérnán fűg-
nek :
Mindenek romlanak, és hamar el vesznek.
 15. Hamar vedd eleit : késő az orvosság :
Ha hatalmat vésszen rajtad a' gonofság.
 16. Hamar vedd eleit : késén jár a' posta :
Ha beteg meghalván tétetik a' sirba.
 17. Fel nem támaszthatod, akár mint sirassad :
Ki nem jó a' sirbol akár mint kiáltfad.
 18. Ne mindé embernek adgyadki pénzedet :
Sokan igyekeznek megcsalni tégedet.
 19. Utonjaro ember bátorsággal mégyen :
Ha semmi jofzágot magával nem viszen.
 20. Ha estve Eg veres, tizta idő léfszen :
Ha reggel Eg veres, zápor első léfszen.
 21. Már bécsfveledett: Jesus maradgy velünk
Világolságodat tarcsmeg kérlek nekünk.

HARMADIK RÉSZ.
ELSŐ FŐ.

1. **I**stennek Szűz Annya, ki mindent terem-
tett :
A' te szent méhedben, Isten emberré lett.

C 4

2. Te

2. Te vagy igaz Anyya mi Idvözítőknek: Könyörögj érettünk a' nagy Ur Istennek.
3. Szent Mihály Arkangyal Isten Fejedelme: Ellenségink ellen jöj segítségünkre.
4. Angyali szent lelkek Ur Istent kérjétek: Szegény hiveinek légyen békeségek.
5. Istennek minden Szentí könyörögjétek: Szégyenüllyenek meg gonosz ellenségek.
6. Azért ad az Isten időt embereknek: Szolgálynak éjjelel, nappal Felségének.
7. Azért ti emberek Istent dicíriétek: Minthogy minden jokat ő tőle vőrtetek.
8. Istent imádogyuk, parancsolatit tarcsuk: Ilyen modon kegyes segítségét várjuk.
9. Mert ő ad minékünk testi, lelki jokat: Holtunk után adgya örök boldogságot.
10. Mindeneknek Ura nekünk parancsollja: Mindét úgy mivellyünk, a' mint ő akarja.
11. Mindenható Isten mindé jot tőtt nekünk Minden dolgokban szűkség őtet dicíri-
nünk.
12. Isten parancsollja: felebarátinkot Segélljűk, mint lehet a' szűkölköddököt.
13. Soba az az ember jol, 's igazán nem él: Ki a' jot megvetvén, hamiságot mivel.
14. Gonoszt távoztassad, és jot cselekedgyél: Örök boldogságod lész az Istennél.
15. Mit néked nem akarisz, másnak ne mivel-
lyed: Mit

Mit magadnak akarisz, másnak cseleked-
gyed.

16. Nem árt az elmének a' gonoszt érteni: Illik azt ismérni: nem szabad mivelni.
17. Senki nem kívánnya megkiffibbítettni: Sőt minden keresi inkább előmenni.
18. Igazak legyetek Szenteket tisztelvén: Szentek megvetőköt megbünteri Isten.
19. Halando emberek Szenteket kövessék: Holtok után Istent őki szemlélhessék.
20. Tanoly jo erkölcsöt böcsületed lehet: Jo erkölcsű embert követi tisztelet.
21. A' ki fényeskedik kegyes erkölcsökkel: Annak forsa lész az Mennyei Szentekkel.

MASODIK FŐ.

1. **B**OLDog emberek, kik Szenteket követik: Ezeknek Istentől minden jo adatik.
2. Jo tévd embernek vagyon nyugalma: A gonosztévdnek nincsen nyugalma.
3. Böcsületes ember méltó tiszteletre: A' böcsületes ember méltó nevetésre.
4. Az igaz joságot kívánnyad magáért: Es kövesd mindenkor, nem a' tiszteletért.
5. A' goromba ember az igaz joságot Nem tudgya böcsülni, sőt neveti aztot.
6. Reménségét veti az ő marháiban:

- Gyönyörúsége van bűctelen dolgokban.
7. A' jo igaz ember az igaz jóssággal
Megelégszik; nem gondol hiúságokkal.
 8. Rutul, 's gyalázattal végezi életét;
A' kinem követi igazak erkölcsét.
 9. Drága tisztasági testnek, és léleknek,
A' Szent Ur Istennek mindenkor tetszenek:
 10. Tanolni ne szűnnyél, boldog időd lévén:
Bölcsesség megmarad, jószágid elveszvé.
 11. A' mi igaz kövesd; hamissat megveszed:
Jóságot szeressed, a' gonoszt gyűlöllyed.
 12. Részenként dolgaidot elvégezheted:
Sokakra figyelmezvé, kissébb értelméd.
 13. Ki Istent szereti, és tiszta élete:
Azt gyönyörködteti Istennek szerelme.
 14. A' mit Istentől kér, végre elis veszi:
Ki őtet boldogitván Mennyeibe viszi.
 15. Kik a' földieket hamissan keresik;
A' Mennyeieket bizonnal elvesztik.
 16. A' világofságot igazak szeretik:
De a' ferétséget hamissak kedvellik.
 17. Kiföldet szereti, elfut Menyországától:
Mert elragadtatik földi kívánságtól.
 18. Nehéz uttya jószágos cselekedetnek:
Mégkönnyebbítettik az igaz embernek.
 19. Jo erős vitézek dicfretet nyernek:
Félelmefek pedig gyalázatban lésznek.
 20. Azért igyekezzünk jokat cselekedni:

Ei.

- Eijel, nappal hiven Istennek szolgálni.
21. Végig megmaradgyunk minden jó dol-
gokban: (ban.
Velünk lézzen Isten éltünkben, holtunk-

HARMADIK FŐ.

1. **E**ly igazán, hamisságot távoztatván:
Minden dolgaidhá az Istenben bizván.
2. Szereti az Isten, kik jot cselekesznek:
Gyűlöli azokat, kik gonoszt mivelnek.
3. Örvendez az Isten mindenkor jósságban:
Nem örvendez veled, ha nem vagy jó-
ságban.
4. Minden dolgaidban kegyessen, szeliden
Vifellyed magadot; megáld az Ur Isten.
5. Igazán szolgálly Istennek, 's embereknek:
Ugy lehetz kedvében ő Szent Felségének.
6. Szüntelen sok jokat veszünk az Istentől:
Mellyek nélkül mingyárt kimulnánk vi-
lágbol.
7. Az Isten segéti, hogy élhessen ember:
Ha nem segétené, nem élhetne ember.
8. Légy szolgálattal Istennek 's barátidnak:
Hogy ne itiltetsél háláadatlanak.
9. Szeressed az Istent, 's felebarátidot:
Ísmérjék emberek a' te jóvoitodot.
10. A' ki háládatlan, gyűlölséges lézzen:

Nem

Nem méltó hogy többé jótéteményt végyen.

11. Ki tudván vétkezik, az Istent nem féli: De az Isten őtet keményen megveri:
12. Mindenható Isten légy mi segítségünk: Gonosz ellenségink ne ártanak nekünk.
13. Minden segítséget csak te tőled várunk: Magunk erejében semmit nem bizhatunk.
14. Legkisebb dolgokat is elkel távoztatni: Hogyha ismértetik ártalmatlan lenni.
15. A' kemény kőfalat csep vizek megromtyák. (tyák.
A' mint nyilvánossággal szemünk azt lát.
16. Gonosz emberekkel te ne társalkodgyál: Mert te is nem léfeszsz fokkal job azoknál.
17. Légy jo az Istennek, 's felebarátodnak: Mert ha jo nem léfeszsz, láttatol gonosznak.
18. Nagy jót veszt, a' ki elveszti jo baráttyát: Sokak közül nem találja annak mását.
19. Minden dolgaidban mi job azt mivellyed: A' mint lehetséges társaid segéllyed.
20. Kiki mindenkoron akarna őrülni: Es az embereknek jo kedvében lenni.
21. Fély az Ur Istentől: ne légy gonosz igen. Ki tudván vétkezik, igen gonosz léfzen.
22. Mindenkor távoztasd gonosz társaságot: Ha azt nem cselekszed, veszted minden jokat.

23. Va-

23. Valaki követi gonosz társaságot: Igen gonosz léfzen, 's megromtya a' jokat.

NEGYEDIK FŐ.

1. Isten parancsolatit mindenkor tartsad: Igaz bölcseségedet azzal mutassad.
2. A' ki azt kívánja: légyen bölcsesége: Istennek beszédit mindenkor kövess.
3. Minden cselekedetit jól igazgassa: Illyen módon bölcseségét megmutassa:
4. Mindenható Isten mindeneket táplál: Minden állatoknak ő eledelt talál.
5. Halando emberek Istennek éllyetek: Minden dolgokban igazat tegyetek.
6. Mindenható Isten adgyad hogy jók légyünk: Felebarátinknak szolgálatot tegyünk.
7. Pap hogy jól tanítson, könyveket szeressen: (szén.
Könyvek nélkül a' Pap nem sok jokat té-
8. Kiki modot keressen jót cselekedni: Es felebarátit jól megfégeteni.
9. Isten parancsollya: a' szűkölködőköt: Megfégéllyük ízegény felebarátinkot.
10. Mit nekünk parancsol, azt kel cselekednünk.
Királyok Királya, mi Urunk Istenünk.

11. Min-

11. Minden dolgainkban ha Isten megfegét:
Senki keze nekünk ártalmas nem lehet.
12. Mindenható Isten jó segétkünk nekünk:
Azért mindenkoron benne dicsőkedgyünk
13. Ki téged teremtett, bölcsen ékesített:
Szeressed mindenkor édes Istenedet.
14. Azért a' vétkekkel Istent meg ne bántsd:
Háladatlanúsággal őtet ne boszondsd.
15. Ki életet adott, sok jokkal megáldott:
Jo szível, lélekkel adgy neki halálot.
16. Minden dolgokkal szükség rendesen élni:
Isten parancsolatit azokban nézni.
17. Némely dolgok embereket édesgetik:
Ki több vizet iszik, inkább szomjuhozik.
18. Az eb konczot rágván gyűlöli a' társat:
Ugy az ember kevés joért a' barátját.
19. Sok dolgokbá emberek megcsalatoznak
Mert né értik hasznait titkos dolgoknak.
20. A' miket Isten parancsol keressétek:
Megtanolván azokat cselekedgyétek.
21. Mindén parancsolatiban maradgyatok:
Illyen modon léfzen örök boldogságtok.

ÖTÖDIK FŐ.

1. **A'** ki akar sz élni igaz bölcseséggel:
Jot cselekedgyél, és gonoszt távoztad.

2. Az

2. Az emberi dolgok mind bizonytalanok:
A' kik nem isméri k követik sok károk.
3. Isten parancsolatit megkel tartani:
Illyen modon az Istent megismérhetni.
4. Tanolgyatok emberek Istent keresni:
Ő tőle életet, 's idvőséget nyerni.
5. Boldogok a' kik az Ur Istent szeretik.
Az ő parancsolatit jól végbe viszik.
6. Miért nyittya meg kaput, mellyet bé nem
tehet?
Kiki azt mivellye, a' mit végbe vihet.
7. Ha bölcs akar sz lenni, álomnak ne kedvez:
Testi nyugalom bölcseséget né nemz.
8. Hogyha bölcsen akar sz élni ez világon:
Minden jokat cselekedgyél világossan.
9. Kik tudván vétkeznek, lelkekbé gyótród-
Mert ostorát érzik az igaz Istehek. (nek:
10. A' ki nehéz dolgokot magára vállal,
Annak szive bételik sok busulással.
11. Ki Jesust követi nem szégyenítettik:
Minden dolgaiban jól igazgattatik.
12. Hogyha kételkedel, mi jot kel mivelled:
A' mit jobnak itil sz lenni, azt mivellyed.
13. Ne busuly ha világ tégedet nem szeret:
Senki Isten, 's világ kedvében nem lehet.
14. Ha kevély emberek megvetnek tégedet:
Istenben helyheztesd reménségedet.
15. Gyermek, ifiak, és öreg emberek.

Eijel,

- Ejjei, nappal az Ur Istent dicsőíjétek.
16. Sokakat megcsalt az világi reménség:
Es megszégyenített örögi kevélység
 17. Minthogy nem értették Isten ajándékát:
Elvesztették az ő drága szép áldását,
 18. Nem lehet sz gazdaggá, ne busuly heába:
Mi nem mindé ember mehet Korintusba,
 19. Kik világi jokon hamissan kapdosnak:
Hogyha meg nem térnek, pokolba hányatnak,
 20. Istennek mindenkor igazán szolgállyunk
Megadatik nekünk örök boldogságunk.

HATODIK FŐ.

1. **I** Fiú ne bizzál ifjuságodban:
Maholnap tétetik tested koporsóban.
2. Jobbelki erőtség testi erőlségnél:
Sok lelkek romlottak testi erőlséggel.
3. Gyakron beteg elme egéséges testben:
Roszab gonosz elme, testnek erejében.
4. Bölcs ember ki magát bölcsnek nem állattya.
Bölcséb, ki életét ártatlanul tartya.
5. Hamissak tettetett nével örvendeznek:
Né tetfzik hamis név igaz embereknek.
6. Nem szabados a' ki szolgál a' vétkeknek:
Szabados a' kiben lelke van Istennek.

7. Mi-

7. Miért dicselkedel Eleid nevével:
Es nem fényeskedel nemes erkölcsöddel.
8. Sok tudományoddal mit kérkedénykedel.
Há jázanon érte sz, kedves lé sz Istennél.
9. Joságid ha vannak, mit keresz udvarban:
Tudod kételkedés vagyon az Urakban.
10. Mikor a' tő fokán te ve által megyen:
Akkor a' gazdagis Menyországba megyé.
11. Eleted folyását ne tarcsd bizonyosnak:
Bizonytalan folyása minden orának.
12. Nagy veszedelme van földi hatalomnak:
Tiszrvifelők veszedelemben forognak.
12. Romlando hajoban evez tisztt kíváno:
Hiuságos dicsőségben gyönyörködő.
14. Boszuságod ha töltöd ellenségeden:
Onnan dicsireted tenéked nem lé szen.
15. Boszuságodat adgyad az Ur Istennek:
Hidgyed ő megfizet boszuság tévőnek.
16. Ne örúly ellenségednek halálával:
Nem sokára tégedis halál lekaszál.
17. Eletednek végét kiki várja készen:
Halála előtt fenki boldog nem lé szen.
18. Hirhordozok gyakran sok hazugságokat
Hintegetnek sokan nagy hamisságokat:
19. Isméretleneknek ne adgy hitelt könyven:
A' ki könyven hiszen, megcslatik könyven.
20. Azon idők vannak, né várhacz jobbakat:

D

Go-

Gonosz erkölcsökkel tévünk gonoszó.

21. Eletünknek vége az örök idvőtség: (kot:
Ha hit, szeretet leszén, és jó reménség.

HETEDIK FŐ.

1. **G**yarlo testben sokszor jószág találtatik:
Alávalo földből arany kiásatik.
2. Néha jó elme van a' beteges testben:
Mely nem találtatik jó egészségesben.
3. Jobb nemessé lenni, hogysem születtetni:
Jószágot kövesd ha nemes akarsz lenni.
4. Ha nehezted szolgálai állapotot:
Ely Istennek, ki ádnéked szabadságot.
5. Szegénység unalmas; de meg ment sok
gondtól:
Békeséget ád, és szabadit gonosztól.
6. Gazdag, szegény a'mint világra születnek
Király, koldus úgy a' világból kimefnek.
7. Elvezendő dolgot térítsed jókorba:
Ha nem lehet viselý gondot igaz jora.
8. Órizkedgyél, el ne veszedd pénzedet:
Mellyet elvesztvéni, órizd meg lelkedet.
9. Nemességet, formát a' pénz szokott adni:
Nemességet, formát elfszokot vesztteni.
10. Arany kívánsága mire visz sokakat:
Mely sokakat meg csal tudos férfiakot.
11. A' ki néked nem hív, nem igaz barátod:
Nem-

Nemis téged, hanem nézi a' jószágod.

12. Ki jótéteményidről megemlekezni
Nem akar: nem méltó az több jókot veñi.
13. Rossz dolog rossz szomszéd, ötlet elfszenved-
gyed:
Vagy pedig jó mefsze ötlet elkerüllyed.
14. Jobbicse a' gyermekeket ő kicsinségében:
Fának ágai hajolnak gyengeségben.
15. Mely atyafiakot gyűlölség elosztya:
A' szelid szeretet egybe foglalhattya.
16. Megholt Attyát senki fel nem támaszt-
hattya:
Akár miként sirjon, visza né hozhattya.
17. Testi Anyádotis heába siratod:
Ha földbe tétetett visza nem hihatod.
18. Gonosz életű, világból kivettetik:
A' ki igazán él, Mennyekbe vitetik.
19. Nagy somma aranytól bizony megfosz-
tatott:
Ki igaz barátyától elhagyattatott.
20. Akarsz menekedni sok betegségek-től:
Órizkedgyél sok ételtől és italtól.
- ## NYOLCZADIK FŐ.
1. **N**yavalyák 's gondok miat nincs nyu-
godalmód:
Ezeket megvessed leszén nyugodalmód.
- D 2 2. Ret.

2. Rettentő álmoktól ha megrémül szived:
Gondokot meg vesséd né lézzen félelmed.
3. Erőficséd szivedet minden dolgok ellen:
Fajdalom, munka, fáradság ez életben.
4. Mértékletessen ély itallal, étellel:
Felettéb ne terheld gyomrodot ezekkel.
5. Ha egész testedet foglallya betegség:
Hidgyed kézzitterik lelkednek idvőség.
6. Kivántad vén lenni, és már megvénhed-
tél:
Böcsülletessen ély: ne gyermekeskedgyél.
7. Háboruságoknak halál végezője:
Hogy ember meghallyó Isten jól rendelte.
8. Megmenekedel világi fok gondoktól:
A' testi tömleczből kiszabadítottal.
9. Kiki igyekezzék élni jó modgyával:
A' ki igazán el, gonoszul meg nem hal.
10. Ha gonoszt mivelvén, nem lész szép ha-
lálod:
Tarcis penitentiát: légyé nyugodalmod.
11. Minthogy halálunknak oráját nem tud-
gyuk:
Mindenkor magúkot halálhoz készzicsűk.
12. Jaj a' ki véteken végezi életét:
Kérjük Istent: bocsássameg bűneinket.
13. Halál ellen orvoságot nem lölhetni:
Kiki azért igyekezzék szentül élni.
14. Egy módó születünk: ezer módó halunk:
Ezer

- Ezer betegségünk, csak egy idvőségünk.
15. Számki vetésben kényszerítettém lakni:
Gonosz emberek társaságában élni.
 16. Gyakrő hamissakkal kellett nyájaskodnő:
Kik csak megnevették én igaz mondaső.
 17. Békeségről nekik menyiszer szollottam:
Mind annyiszor agyarkodásokot láttam.
 18. Uram Isten igen erőflek igéid:
Ezek idvőségre oktattyak hived.
 19. Bocsátottam buzgo fohászokodásokot:
Oly igen kivántam parancsolatidot.
 20. Te parancsolatid mely igen fényesek:
Es az én szivemnek mely igen édesek.
 21. Bátorsággal magát nem adgya álmoknak:
A' ki jó vigyázó pásztora juhoknak.

KILENCZEDIK FŐ.

1. **D**icsirjétek Istent, a' kik keressitek:
Őrökke élyenek a' ti lelkeitek. (nek:
2. Kik jokkal 's gazdagságokkal bővelked-
Szép testi 's lelki táplálásokot vésznek:
3. Sőt a' kik vénségeken is virágoznak:
A' Nagy Ur Istennek hálágot adgyanak.
4. Ki az idvőségre szabadságot adott:
Es szö vetségének hoszu időt szabott.
5. Az ő Neve mind örökké nevezetes:
Minden dolgok felett örökké Szentséges.

6. Étszaka vigyázván, fokot foháízkodom:
Mindazáltal mit kívánok nem találok.
7. Ez, némellyek mondgyák; mennyen már
az Urhoz:
Ha a' mint mondgya: bizik igafságához.
8. Ha az Urban bizott, szabaditfa őtet:
Nyomoruságoktól védelmezze őtet.
9. Hogy ha az Ur Isten házat nem építi:
Csak heába fáradoz, a' ki azt építi.
10. Hogyha az Ur Isten váraft nem őrizi:
Csak heába vigyáz, a' ki azt őrizi.
11. Napkelet előtt felkelni semmit használ:
Egész étszakákön vigyázni nem használ.
12. Busulsz, felsz éhségtől; igen munkálko-
dol:
Meggfalod magadot ha né vársz Istentől.
13. Megadgya ő mindennek a' mint akarja:
A' mint az embernek szüksége kívánnya.
14. Ő ad embereknek fiakot, leányokot:
Ily gyönyörűséges szép ajándékokot.
15. Mint hatalmas nyilas nyilait bocsáttya:
Isten emberek fiait igazgattya.
16. Boldog ember, kinek illy nyilai vannak:
Megrontya a' fejét gonosz Beliálnak.
17. Parancsolatidnak ősvényét követem:
Mennyei kincsekkel felemeled szíved.
18. A' te nagy jovoltod tarcsa szerelműnkete:
Kegyes idvőtséged táplállya szívűnket.

19. Szor-

19. Szorgalmatoson őrizem törvényedet:
A' szerént rendelem az én lépésimet.
20. A' te ígérteid örökké maradnak:
Te kezeid által mindenek tartatnak.

TIZEDIK FŐ

1. **P**arancsolatidot jó szível követem.
Mindenkor azokba gyönyörködik lelké
2. Erősítsd meg szívét; tarcsd meg idvőtségét:
Hogy rendelésidet örökké beszélyem.
3. Egyedül tenéked engedelmeskedem:
Mert egyéb dolgokba nincsen idvőségé.
4. Parancsolatidot szívedhez kapcsolom:
Aranynál, ezüstnél nagyobra bocsúllóm.
5. Tekincsd kegyelmessen Uram a' szívedet:
Mert igen szeretem Felséges Nevedet.
6. Hatalmas job kezed igafság Királya:
Itiletidnek igaz mértékét tartya.
7. Szemeim könnyhullatásfokot öntöznek:
Midőn látom megvetését törvényednek.
8. Mikor nyomoruságokkal terhelttettem:
Parancsolatid által megmenekedtem.
9. A' te mondásid örökké megmaradnak:
Igaz hiveknek örök életet adnak.
10. Hozzád kiáltonak légyen idvőségem:
Te szent mondásidnak jó gondgyát visel-
lyem.

D 4

II. Te

11. Te igeid minden dolgok előtt voltak :
Hitele megmarad te igazságodnak.
12. A' te job kezéd által oltalmaztassám :
Parancsolatid lelkemnek választottam.
13. Felséges Atya halgald meg könyörgésem :
A' te fűled legyen figyelmetes nékem.
14. Hogy ne féltsek éjjeli rettegésektől :
Sem nappal röpülő ártalmas nyilaktól.
15. Sem fetétségben uralkodo mirigytől :
Sem fényes nappal járulo gonoszoktól.
16. Mert a' mint a' vitéz jó fegyverivel él :
Igy én lelkem beéd bizván semmit nem fél.
17. Isten bufufása rontya ellenséget :
Igaz haragja vakmerő bűnösöket.
18. Uram benned biztá, ne szégyenittem :
Gonosz ellenségtől szabadits-meg engem.
19. Tíz ezeren vesznek te job kezéd által :
Ezeren romlanak a' bálkezed által.
20. Mindzáltal nékem semmit nem ártanak :
Sőt ha velé lérsz, engem oltalmaznak.

NEGYEDIK RÉSZ.

ELSŐ FŐ.

1. A' Bölcsnek szemei az homlokán vannak :
Es mindé dolgokra okosan vigyáznak.
2. A'

2. A' bolond fetében idefőva bolyog :
Világa nem lévén sokfelé csavarog.
3. Azon vége lészen bölcsnek, és bolondnak :
Mind ketten bécsnek torkában halálnak.
4. Ha jól nem akarsz élni gazdagsággal :
Semmit el nem vihetsz azokból magaddal.
5. Mindé gazdagságidot ez földön hagyod :
Kik fogják elosztani bizony nem tudod.
6. Embernek élete tellyes nyavalyákkal :
Sok gondokkal terheltetik, 's fáradsággal.
7. Boldogtalan lélek éjjel sem nyughatik :
Ezis hiúságnak méltán mondathatik.
8. Mindenek változnak, sokáig né tartnak :
Földiek elmulnak : mert földből származtak. (nak)
9. Kik mostan születtek rövid nap meghal-
A' mik plántáltattak mind kilzaggattatnak. (nak)
10. Sok fák plántáltatnak, viszont kivágat-
Házak épittetnek, végre elrontatnak.
11. Rontatnak régiak, ujjak épittetnek :
Nem sokára lészen vége mind ezeknek.
12. A' kiket szerettünk, néha meggyűlöltük :
A' kiket gyűlöltünk, néha megszerettük.
13. Kik néha voltak gonosz ellenségink :
Az után löttének kedves jó barátink.
14. Ezeket bocsátta Isten emberekre :
Mert mi nyájan vagyunk méltok büntetésre. D 5 15. Mi-

15. Miket Isten mivelte, szépek és jok azok:
Ha roszszá változnak, okai gonoszok.
16. Ő alkotta világnak minden dolgait
Kikkel legelteti emberek szeméit. (sák;
17. Hogy minden dolgoknak csudáit lathass'
S' azok teremtmőjét áldgyák 's magasztal-
lyák.
18. Noha mind azokat senki nem isméri:
Miként 's hogy legyenek, nemis ismérheti
19. Semmi ujsága nincs hidgyétek világnak:
Mert a' mik most vannak következők
voltak:
20. Igazat, 's hamissat megitili Isten:
Igazat megáldván, hamissat büntetvén.
21. Szoros az ut mely vízfén örök életre:
Széles a' mely vízfén örök gyötremre.

MÁSODIK FŐ.

1. **H**Oltszu próbák által én sokat tanoltám.
Emberekben sok hamisságot találtam
2. Isten kemény büntetést bocsát emberre:
Kevély szívének megfélemlítésére.
3. Hogy Istennek látván kemény büntetését:
Legottan megjobbitsa gonosz életét.
4. Mindehek vízfzátérnek eredetekre:
Mellyek földből lóttek földé léfznek végre
5. Nyomorult embereket láttam sokakat:
Ki-

- Kiket a' gonosz ellenség sanyargatott.
6. Nemis talaltatott ki megvigasztalná:
Rcttenetes inségben gyámolitaná.
7. Azokat látván mondottá boldogoknak:
Kik mihent születtek, világból kimultak.
8. Sok hamis mesterséggel emberek élnek.
Hogy valami hasznot magoknak nyerje-
nek.
9. Sokan igyekeznek ártani másoknak:
Hogy előmenetelt nyerjenek magoknak.
10. Némely véget vetett tömlecz fogságá-
nak:
Es Királyi pálczát kerestett magának.
11. Némely pedig Királyi ágyból izületvén,
Nyomorúságra jutott mindent elveszt-
vén.
12. Isten templomába ha igazán léptél:
Jól vífeld magadot, hogy meg ne vet-
tessél.
13. Ez az Ur Istennek kedvesb áldozattya:
Ha parancsolatit megtartani láttya.
14. Mert ő bizonyára a' magas Meányekből:
Minden dolgokat lát Királyi székéből.
15. Hogyha mit ígértél néki, imádkozván:
Elhalasztás nélkül fizesd meg jokorán.
16. Netalan elztelen fokakat igérvén:
Mebántanád Istent bé nem tellyesítvén.
17. Mert jobb bizonyára semmit nem ígérni:
Hogy-

- Hogyszem mit igértél, azt meg né állani.
18. Büntetését vészted fogadástételnek:
Ha meg nem adod, mit fogadtál Istennek.
 19. Azokáért Istent igazán tiszteltyed:
Az ő félelmében légyen a' tetszived.
 20. A' kik sok gazdagságokra vágyodoznak:
Soha bé nem telik a' torkok azoknak.
 21. Valahol igen sok szádagságok vannak:
A' kik megemészszék sokan találatnak.

HARMADIK FŐ.

1. **A**zis igen nehéz neme gonoszoknak:
Melytől emberek igé szorongattatnak.
2. Sok gazdagságokat némelembert gyűjtöt:
Melyekkel magára nagy károkat hozot.
3. Elvesztvén azokat szenved nagy gyö-
treelmet:
- Örökköfe onnét hogy hasznót nem vehet.
4. Mert a' mint emberek földből születetnek
Ugy meztelenen oda visszafra térnek.
5. Mit használ embernek annyi fáradságot
Szenvedni, 's nem venni semmi nyugo-
galmot.
6. Ely azért Istennek szép ajándékival:
Az ő dicsőségét keresse azokkal.
7. Minémű dolgokat bocsát Isten nekünk:
Jokot vagy gonoszokat illik szenved-
nünk.
8. Mert

8. Mert mi nem tudhattyuk, mi hasznos
minékünk:
- Miglen ez számkivetés völgyében élünk.
9. Jobb léfzen minékünk halálunk orája:
Hogyszem volt születésünk első orája.
10. Jobb siránkozokkal egybe társolkodni:
Hogysé vendégekkel vigan nyájkodni.
11. Mert ott felebarátod halálát látod:
Hogy nékedis megkel halnod meggon-
dolod.
12. A' bölcs szomorúságokrol gondolkodik:
A' bolond vig hiúságtol ragadtatik,
13. Jobb a' bölcs embertől jól megdorgáltatni:
Hogyszem hízkelkedőtől megcsalattatni:
14. Jó férfi erőssen szenved mindeneket:
Gonosz férfi pedig gyaláz mindeneket.
15. Hirtelen ne gerjedgy a kemény haragra:
Mert gyakró az embert viszi bolondságra.
16. Senki oly bölcs 'és igaz jó ember nincsen:
A' ki ez világon vétek nélkül éllyen.
17. A' bölcsnek orcája méltán dicfirtetik:
Melytől nagy szomorúság elkergettetik.
18. Minden bölcseneknek sententiája tartya:
Királyához kiki hívségét megtartsa.
19. A' ki magát azért hittel kötelezte
Királyához: toha hitét meg ne szegje.
20. Hit, 's álhatatóság hasznos szeretetben:
A' gonosz embernek békesége nincsen.

NEGYEDIK FŐ.

1. **T**E észtelen ember szűnyél meg gonoszol:
Soha nem szaladhárcz Istenek színétől.
2. Mert kihez bizhatol? a' mit akar Isten;
Mindenhatoképpen mindent végbevisz.
3. Majd eljő az ora mikor embereket;
Meggönteti Isten a' gonosz tévőket.
4. Mert bizonyos időt rendelt az Ur Isten:
Melyben kinek kinek jutalma meglészen.
5. De nemis tudhatni kinek mi történi.
Mely orában jő vagy gonosz következik.
6. Minthogy pedig mingyárt meg nem bűn-
tettetnek:
Félelem nélkül az hamisak vétkeznek.
7. Némellyek ezerszeris igen vétkeznek:
Mindazáltal semmi büntetést nem vésznek.
8. Mindazáltal hoszsu éltendőkig elnek:
Hoszu ideit számlállyák életeknek.
9. Azonközben azoknak élete mulik:
Mint az kőnyű árnyék hamar végeződik.
10. Eijel, nappal tanoltá, hogy megérthessé:
Ez élet nyomoruságitis érttettem.
11. Megérttettem hogy akárki vizsgállya.
Isten dolgait senki meg nem foghattya.
11. Es mennél többet fáradoz mindezekben:
Annál inkább fogyatkozik elméjében.

13. Söt

13. Söt ha a' bölcs ember megakarja fogni
Ezeket: végtére megfog bolondulni.
14. Senki nem tudgya, ha méltó szeretetre,
Isten színe előtt, avagy gyűlölségre.
15. Mindenek azon veszedelemre mennek:
Semiképpen attol meg nem menekednek.
16. Mind az igazak, 's mind az istentelenek:
Halálnak torkába menendők mindenek.
17. A' miket látod hogy szükség cselekedned
Szorgalmatoson azokat cselekedgyed.
18. Halak, madarak megfogattatnak törrel:
Észtelen emberek halálnak törével.
19. Bölcsesség hadi szerzámokat meggyőzi:
Minden fegyvereket megerőtleníti.
20. A' ki kicsin dologban nagyot vétkezik:
Attol dicfíretes nagy dolog távozik.
21. A' gonosz ember gyakran a' bölcs tanácsot
Rontván, meggátollya a' közönséges jót.

ÖTÖDIK FŐ.

1. **B**ölcs embernek szíve job kezében vagyó
Hogy minden dologhoz hatalmason
nyullyon.
2. Bolond az ő szívét balkezében tartya:
Mert hasznos dologra né alkalmaztatya.
3. Ha valamely ember feltámad ellened:
'S igaz jószágot elragadgya tőled.

4. Te

4. Te igaz igyedet az Istenben vesséd :
Igaz jofzagodot ne könnyen engedgyed.
5. Igen ártalmas gonosz, tudatlan Király :
Ki nem tudgya mit téfzen az igaz ofztály.
6. A' kiket felemel, lekellene vetni :
A' bölcs embereket nem tudgya bölcsülni.
7. Szükség hogy embernek légyé bölcsesége :
Bölcsesség nélkül semminek nincs jo vége.
8. Nehéz dolgokat bölcsesség végbe vífzen :
A' fulyos igyekben könnyebséget téfzen.
9. A' bolondot szorongattya kívánsága :
Mert nem tudgya mit tart törvény igazsága. (vagyon:
10. Boldog Ország, melynek bölcs Királya
Ki jól vigyáz, hogy allenség bé ne lszályon.
11. Gonofzul ne gondolya' te Királyodrol :
Megdorgálást ne tégy az ő Vezériről.
12. Mert ha e' szozatot más meg né beszéli :
Az égi madáris hidgyed kijelenti.
13. Mert nem tudod minémű gonofzok jönek
Ma, vagy holnap reádis következhetnek.
14. Nem tudod honnan jó a' szél, 's hova mégyen :
Gyermek cfontyai mint formáltatnak. (méhben,
15. Ugy nem tudhadd cfelekedetir Istennek :
Ezer közül egyyet nem érthedd ezeknek.

16. Tilz-

16. Tilzta világofság kedves mindeneknek :
Napnak szép fugári tetzenek szemeknek.
17. Dolgoknak mi légyen vége meggondolni :
Szükség azt mindeneknek jól megismérni
18. Igaz értelemmel az Ur Istent félyyed :
A' miket parancsolt, azokat mivellyed.
19. Mind ezeket Isten igen jól rendelte :
Noha meg nem fogja senkinek elméje.
20. Mindeneket igazán megvífgal Isten :
Mind jokat, mind gonofzokat emberekben.

HATODIK FŐ.

1. JO a' bölcsesség igaz gazdagságokkal :
Jobban élhet ember bizonyal azokkal.
2. Mivel a' bölcsesség fok jot ad embernek :
Gazdagsággal többereje bölcseségnek.
3. De bölcsesség magánis jo az embernek :
Azért nagyobb bölcsületi vagyon ennek.
4. Ha értelmed vagyó ély örvéd vén jokkal :
Ne szomorkodgyál dolgok változásával.
5. Mert Isten akarta változzanak dolgok :
Meg ne maraggyanak mindenkor azonok.
6. Hogy emberi elme semmit ne láthatna :
Melyhez bizonyára okofson bizhatna.
7. Hogyha lzegény emberek szorongattatnak :
Es az igaz törvények nem szolgáltatnak.

E

8. Isten

8. Isten hogy azt meg engedi ne csudálljad:
Sőt hogy megitili bizonyára tudgyad.
9. Mert mindennek vagyon itilő birája:
Es minden biráknak Isten a' Birája.
10. Mindenek Kiralya téfzen itiletet:
Igaz törvény szerént rendel mindeneket.
11. Ő adta az földet minden embereknek?
Szántának, vessenek; igazán éllyenek.
12. Vigabban éllyünk azért mi javainkkal:
Mellyeket kereslünk fok fáratságinkkal.
13. Sok nyomorusági között ez életnek:
Mellyek fok gúdokkal minket öldökléek.
14. Kiváltképpé minthogy rövid az életünk:
Világi jokkal nem fokáig élhetünk:
15. Kinek gazdagságokat adott az Isten:
Ha adgya azokkal jól élni éltében.
16. Ez jeles jó ajándéka az Istennek:
Innen ismértetik job keze Istennek.
17. Mert valaki ilyen modon megáldatik:
Isten ajándékirol megemlekezik.
18. Megnem háborittyák őtet a' gonoszok:
Nem engedi Isten hogy ártanak azok.
19. Uram náladnélkül nem lehet údvótság:
Tőled légyen kívánatos jó segítség:
20. Mind azok tetőled vegyenek örömet:
Kik keresik, tisztelik té szent nevedet.

HETE-

HETEDIK FŐ.

1. **N**agy dolgok mind azok imé az mellye-
ket:
Mindenható Isten nekünk cselekedet.
2. A' ki azokat szereti, és vizsgállya:
Onnan léfzen néki szive vidámsága.
3. Mindeneket dicőfíretessen cselekszik:
Soha igazságrol el nem felelkeznek.
4. Minden nemzetség ő jóvoltát dicőfírni:
Ily kegyelmes Urnak csudáit énekl.
5. Az őtet felőknek elédelt szolgáltat:
Ellenségtől vőtt ajándékot oltogat.
6. Az ő job kezével megrontott fokakat:
Es az ő népének nagy jeleket adott.
7. Midőn ellenségit predától fosztotta:
Es azokat ő népének előfztotta.
8. Ereit láttattak hatalmas karjának:
Ő parancsolati örökké maradnak.
9. Azok bizonyára soha el nem vesznek:
Mert mindenek merő igazságbol jöttek.
10. Az Isten félelme bölcseség kezdete:
Boldogok a' kiknek ezt tartya értelme.
11. Boldog kinek jó gondgya van bölcseségre:
Eijel, nappal még yen tekelleteségre.
12. Ki Istennek parancsolatit meg-tartya:
Ezekben győnyörköd vén, őtet imádgya.

E 2

13. Ez

13. Ez embernek léfzen jeles maradékja:
Fiait, leányit az Isten megáldgya.
14. Ennek minden jokban léfzen nagy bősége:
Igafságának soha nem léfzen vége:
15. Setétségekbénis Isten igazaknak
Világofságot ád, kik ő benne biznak.
16. A' jo ember máson könnyé mégkőnyörül:
Es a' szomszédgyának léfzen segítségül.
17. Ez minden dolgait igaz itilettel
Végbeviszi, él vén Isten törvényével.
18. Alhatatos léfzen minden jo dolgokban:
Emlekezete léfzen maradékiban.
19. Nem fél gonosz nyelvnek incfelkedésítől:
Jo hireneve meg nem rontatik attól.
20. Az ő szive vigad lelki erősfégben:
Minthogy reménsége vagyon az Istenbē.
21. Szegényeknek ofztogattatnak javai:
Azért léfznek néki örök gazdagsági.

NYOLCZADIK FŐ.

1. **B**Oldogok, kik Isten félelmét tanolták:
Noha ez világtól ők megutáltattak.
2. Egyedül Istennek örökké dicsőség:
Jo akaratú embereknek békeség.
3. Dicírtésék Isten Anyaszentegyházban;
Napkelettől fogva mind napnyugottiglá.
4. Nagy ő, és mindenek felett uralkodik:

Me.

- Menyekben, és földön felmagasztatatik.
5. Ki volt, és ki léfzen ez Urhoz hasonlo:
Kinek dicsősége örökké állandó.
 6. Vifzontag a' földre magát lebocsártya:
Földön, és Menyekben mit mivelnek lát-
tya.
 7. Ő a' szegény embert porból felemeli:
Es Féjedelmek közibe helyhezteti.
 8. Ő a' magtalantis fiak annyavá téfzi:
Es megvigasztalván igy örvendezteteti.
 9. Uram Isten nekünk ne adgy tífzetelet:
Minthogy az Illeti a' te szent Nevedet.
 10. Mert egyedül téged illet a' dicsőség:
A' te jovoltodért, és minden tífzetség.
 11. Miért engeded: bolond nemzetség igy
szollyon:
Az Isten, kit tífztelnek mostan hol vagyó.
 12. De a' mi Istenünk Menyben Uralkodik:
Mindent akarattya szerént cselekeztik.
 13. Bizzatok Istenben, kik őtet félitek:
Mindén jo segítség tőle jó tinéktek.
 14. Az Urat féldőknek minden jok megléfsznek:
Mellyekkel bizoňnyal boldogok lehetnek.
 15. Kéfsz Isten segítséget adni mindennek:
Kiváltképpen az ő igaz hiveinek.
 16. Megőrizi az áitatos lelkeket:
Mikor üldöztettém, megtartott engemet.
 17. Kelyfel azért lelkem, végy nagy nyugo-
dalmat: E 3 Mert

- Mert Istentől vőtél bizonyos oltalmat.
18. Megmentetted lelkem én édes Istenem:
Mikor az haláltól féltém, és rettegtem.
 19. Ily nagy jóvoltáért mit adgyak az Urnak?
Minémű ajándékot bémutathassak?
 20. Idvöség pohárát néki bémutatom:
Es az ő szent nevét segítségül hívom.
 21. Fogadásimot, mellyeket néki tőttem:
Az ő népe előtt én bétellyesítem.

KILENCZEDIK FŐ.

1. **S**zenteknek halála drága a' nagy Urnak:
Kiket szeret és lát, hogy igazán járnak.
2. Urá szolgád vagyok néked szent Atyám-
nak:
Alázatos fia a' te szolgálodnak.
3. Az Urnak szent Nevét mindenkor imádó:
Fogadásimot népek előtt bétöltöm.
4. Nemzetségek az Ur Istent dicsíriétek:
Minden nemzeteknek ez kötelelések.
5. Semí nemzetiség oly rejtekben ne légyen:
Kitől dicséretet az Isten ne végyen.
6. Mert ő minket kegyelmessen látogatott:
Mirigytól, dőghaláltól megoltalmazott.
7. Mert az ő jóvolta örökké megmarad:
Hitnek jó gyümölcse igazakra árad:
8. Nem félek: megartsón a' gonosz ellenség:
Mi-

- Mikor az Istentől van nékem segítség.
9. Istennek job keze mindent végbe viszen:
Hatalmaságokon győzedelmet vérszen.
 10. Nem halok meg; sőt miglen tart az életé:
Istennek nagy cselekedetit beszéllem.
 11. Mely követ építők megvetettek régen:
Szeglet kővé tőtte az hatalmas Isten.
 12. Uram Isten te légy segédmennékem:
Le ne nyönjön engem irigy ellenségem.
 13. Felséges Ur Isten könyörűly szolgálodn:
Ne engedgyed: ellenségé megcsufollyon.
 14. Tenéked egyedül Atyám, és Istenem:
A' miket fogadtam, én bétellyesítem.
 15. A' ki táplálsz minden lelkes állatokat:
Mindenkor mutatod te nagy jóvotodot.
 16. Dicsíriétek Menynek, és földnek Istenét:
Ki nagy jóvoltáért megtart mindeneket.
 17. A' gonosz emberek a' mely vermet ástak:
Nagy hamiságokért abba taszítottak.
 18. Királyok Királya Isten uralkodik:
Hamis nemzetiség országában elesik.
 19. Tudos Tanitót ad minden nemzeteknek:
Ísmérjék minnyájan, hogy halálra meńnek.
 20. Szolgályaianak mindenkor az Ur Istennek:
Holtok után hogy Menyországba men-
nyenek.

TIZEDIK FŐ.

1. Igaság Istene szereti azokat,
Kik mindenkor követik igazságokat.
2. Minden embereknek sziveit vizsgálja:
Jo szivet szereti: gonoszt menutállya.
3. Soha nem akarnak figyelmezni jokra:
Ki taníthattya azokat igaz jokra?
4. Uram szegyenit sed kevély ellenséget:
Hatalmas kezdeddel roncfd meg erejeket.
5. Istennek titkos tanácsit azok értik:
Kik az ő haragos jobkezét rettegik.
6. En mindenkor az igazságot szerettem:
Dicsíretidet az népeknek beszéllem.
7. Tekines reám Uram, és segély meg engé:
Mert sok nyomoruságokkal terheltetem.
8. Iftentelen sok gonosztól gyötrettetik:
Ki az Urban bizik, megszabadíttatik.
9. Örvendgyetek hívek a' Nagy Ur Istennel:
Kiknek igaz szívök tellyes igaz hittel.
10. Kiki ismérjemeg jovoltát Istennek,
Kitől minden jok ez vilagra jöttének.
11. Gonosz tanácsfokot hamissák forraltak:
Fejekre Istentől méltán fordíttattak.
12. Miket Isten rendelt jok, és megmaradnak
Es az ő tanácsit soha el nem mulnak.
13. Kik igazán bizakodnak az Istenben:

Azok-

- Azoknak orczája nem lesz szegyenségbé.
14. Igaz ember fokaktól háhorgattatik:
Szent Felséged által megszabadíttatik.
 15. Mert az igazakat mindenkor kedvelled:
Es a' kiket szeretsz, gonosztól megmen-
ted. (nak.)
 16. A' kevély gazdagok nagyokra vagyod-
Akarjak: legyenek, a' miket kívánnak.
 17. Emberek sziveit láttya az Ur Isten:
Hogy hiúságra hajlandok mindenekben.
 18. Boldogok, a' kiket, Uram tanítottál:
Es te törvényeddel jora igazgattál.
 19. Boldog emberek, kik igazat itilnek:
Es minden időben igazságot téfznek.
 20. Kik az Urhoz kiáltanak szükségekben:
Es meghalgattatnak igaz jo igyőkben.
 21. Hogy mindenkor Isten kedvében legyenek.
Megmutattya nékik, melly uton men-
nyenek.

ÖTÖDİK RÉSZ.
ELSŐ FŐ.

1. UR Istennek nagy jovoltát dicsíjétek:
Népeknek cselekedetit hirdesétek.
2. Szomjuhozó lelkeknek joitalt ő ad:

E 5

Ehe.

- Ehezöknekis jo eledeleket ad.
3. A' nehéz dolgokban segítségével léfzen:
Emberi gonofz erő meg ne sérthessen.
 4. Isten segítségével mindent mivelünk:
Megfélemlik tőle minden ellenségünk.
 5. Miért gonofz emberek ellené hazudnak?
Alnoksággal nékem ártani akarnak.
 6. Kiket én fzerettem, jo fzivel kedveltem:
Nagy irigységgel azoktól üldöztettem.
 7. Háládatlan ember jótéteményimért;
Bofzuságokkal fizetett jövoltoméért.
 8. Uram tarcsmeg engékegyelmességedért:
Ki néked szolgálok te nagy jövoltodért.
 9. Dicfíret Istennek ki gonofz nyelvektől,
Megoltalmaz engem hamis emberektől.
 10. Légy segítséggel mindenkben azoknak
Ur Isten, kik néked igazán szolgálnak.
 11. A' kit a' vétkeektől Istennek félelme
Megtartoztat, léfzen örök dicsősége.
 12. Dicfírijétek Istent, ki jot cfelekedett:
Szegényeknek adott kívánt segítséget.
 13. Bizonyos vagyok, hogy a' szükölködöket
Megfegéti, és a' Izámkivetetteket.
 14. Te általad fetétség világossággá
Változik, 's fényességgé léfzen étfzaka.
 15. Mert anyám méheben te alkottál engem:
Minden tagjaimot te formáltád nékem.
 16. Hálát adok néked Menyei szent Atyám.
Ki-

- Kitől cfudálatosképpen alkottattam.
17. Es minden alkotmányid tekélettefsek:
Mellyeket lelki fzeimeimmel szemlélek.
 18. Haboruságinktól, melyeket fzévedünk:
Szabadicsmeg minket kegyelmes Istéünk.
 19. Gonofz ellenségim rajtam incfelkedtek:
Ezer mesterséggel tört nékem vetettek.
 20. Jövoltodnak lelke légyen én vezérem:
Igafságnak utt yán vigyen hozzád engem
 21. A' te szent Nevedért tarcsmeg életemet:
Minden fzükségimben add segítségedet.

MÁSODIK FŐ.

1. **B**Oldogok, kik tífzta életemet vífelnek:
Es utain járnak Isten törvényinek.
2. Boldogok kik az Ur befzédit halgattyák:
Es parancfolatit tellyes fzivel tartják.
3. Mert ezek gonofz vétkeket né mivelnek:
Isten utából fo ha ki nem térnek.
4. Igafságunk Attya halljad mi Istenünk:
Ki által egyedül vagyon idvöfységünk.
5. Szorongatásinkban im hozzád kiáltunk:
Könyörűly mi rajtunk, te hozzád folya-
munk.
6. Mert te befzédidet gonofz ellenségek
Megutálták kevély hitetlen emberek.
7. Igazat tegyetek hatalmas emberek,
Kik

Kik egyebek között fő tisztet viseltek.

8. Miért vetettétek meg az igazságot?
Es követtek nyilvánvaló hamiságot?
9. Meddig véltétek hasznát hazugságotoknak:
Mikor leszé vége nagy bolondságotoknak?
10. Ismérjétek Istennek csudas törvényét,
Melyben gyakorollya az ő igaz népét.
11. Megalázza, hogy vilzont felmagasztallya:
Meglanyargattya, hogy ismég vigasztallya
12. Hogyha titeket haragnak indulattya
Háborgat, tartoztasson Isten oltora.
13. Magát megtekincse embernek elméje:
Rendetlen indulattya megmértékellye.
14. Igaz áldozatot tegyetek Istennek:
Ugy lehet gyümölcse reménségeteknek.
15. Igaság zabláját add Atyám szolgádnak:
Hogy ellenségek nékem meg ne artsanak
16. Hogy ne essem álnok törében azoknak:
Te vezérem lévén, igaz uton járjak.
17. Nem igazat, hanem hamisítat szollanak:
Kik szívökbé ártalmas mérget forralnak.
18. Külsőképpen édesdeden beszéllenek:
De szívökben hamis csalárságot főznek.
19. Itillyed, és roncsad hamis tanácsokat:
Végbe ne vihessék gonosz szándékokot.
20. Es minthogy gonoszt cselekedni nem félnek:

Te

- Te szent színed elől távul vettefienek.
21. Mert téged gonosz vétkekkel megbántottak:
Szent törvényednek engedni né akartak.

HARMADIK FŐ.

1. **K**ik te benned biznak örökké éllyenek:
Tégedet dicfir vén vigá örvendgyenek.
2. Mert a' kiket szeretsz az ellenségektől
Nem engeded elnyomattatni gondoktól.
3. Minden jokat te adsz igaz hivednek;
Kik ajándékiddal benned dicsekednek.
4. A' kit mindenható Atya megárnyékoz:
Kinek keze minden segítségeket hoz:
5. Azt módgya az Urnak: te vagy idvőtség:
Reménségem, nyugodalmam, erősségé.
6. Te benned vetetté minden bizodalmam:
Ellenségim ellen te vagy erős váram.
7. Te vezérem lévén bátorsággal járok:
Ellenségim törétől megszabadulok.
8. Meglátod romlását iktenteleneknek:
Es onnan öröme leszén a' szivednek.
9. Uram Isten tőled vagyón jó reménség:
Igaz hivednek adatik idvőtség.
10. Kinek oltalmazója Felséges Isten:
Gonoszok közöttis bátorságos leszén.
11. Isten parancsolta az ő Angyalinak:

őri-

- Örizői legyenek te uraidnak.
12. Mely nagyok Ur Isten kezéd alkotmányi: Belső tanácsfódot nem foghattya fenki.
 13. Mint haszontalan fú, ugy az istentelen: Cselekedetiben haszontalan lészén.
 14. Tellyeséggel ez élettől megfosztatik: Soha ide többé vizsza nem hozatik.
 15. Uram Isten te ellenségid elvesznek: Elvesznek miányán, kik gonofzul élnek.
 16. Órúlni fog szivem, mikor lattya izemem: Hogy megbüntetödik gonofz ellenségem.
 17. Órúl az én lelkem, mikor hallya fülem, Hogy immár elveszett csalárd ellenségem.
 18. Isten Templomában a' kik virágoznak: Böldegok ha jo gyúmdölesökötis hoznak.
 19. Hogy megimértésék Istennek jovolta: Ki dicsőségének nincs mocskosítása.
 20. Isten kibén vagyón lelkem reménsége: Kitől az hiveknek vagyón idvólsége.
 21. Miért hadczel engem mostani időben: Mikor szükség lenné nagyob tekintetbé.

NEGYEDIK FÓ.

1. **A**Z Atyáim szent Nevedben bizakodtak: Es segétségedben meg né fogyatkoztak
2. Szorongatáfokban hozzád kiáltottak: Minthogy benned biztak el nem hagyatattak.

3.Re-

3. Reád bizták tulajdon idvólségeket: Meghalgattad alázasos kéréseket.
4. Mihent ez árnyék világra születtetem: Mingyárt reménségem te benned vetetté
5. Ne távozzál tőlem én édes Istenem: Mert nagy veszedelmek közel várnak engem.
6. Te segétségedet meg ne vond én tőlem: Háboruságimban vigasztalymeg engem.
7. Nem meszíte vannak gondok, és fáradságok:
De nem taláztatnak segétséget adók.
8. Adgyad életemet ellenség pallofa, 'S lelkemet ne sértse dühös eb marása.
9. Mencsmeg Urá engé orofzlány torkától: Egy szarvu fenevad kegyetlenségétől.
10. Adgyad mit egyenek, és mivel éllyenek: Kik alázasofok, és szelid szivűek.
11. Ez világon mindenűtt prédikáltásék: Istennek törvénye éppen megtartásék.
12. Az Urnak áldott szent neve dicsírtesék: Es minden nemzetségektől tiszteltesék.
13. Mert ő Országának van örök hatalma: Minden nemzeteken az ő birodalma.
14. Jövendő nemzetség Isten dicsüretit Enekli, 's hirdeti szent emlekezetit.
15. Jövendő nemzetségek néki szolgálnak: Mindenűtt hirdetik ereit az Urnak.

16.Az

16. Az ő igáfsága az egész világon ;
Itéletet télsen jokon, 's gonoszokon.
17. Szükséges eledelim nékem adatnak :
Mert az ő juhái engemet táplálnak.
18. Lelkem fogyatkozott erei ujulnak :
Bátorságos uttyán járok igáfságnak.
19. Hogy lássam Istennek igaz dicfíretit :
Es vezérem lévén, tudgyam ő utait.
20. Nem félek mert megmentesz veszedelmektől :
Megoltalmaztatom rettentő veszfűdöttől.
21. Jovoltodért gazdag vacforát adcz néké :
Mellyet látván, igen bányya ellenségem.
22. Sőt nagy kegyefséged megköörnyékez engem :
Miglen ez világon megmarad életem.
23. En ugyan Isteének nagy Templomit tartó
Es hoszfzu ideig azokat szolgálom.

Ö T Ö D I K F Ö .

1. Isten kezében föld, és mindenek vannak :
Mind a' kik gabonát vetnek, és aratnak.
2. A' nagy tengernek vizein alkotta azt :
Sok szép állatokkal ékesítette azt.
3. Ezen építette nagy folyo vizeket :
Mellyek fok részekre olztyák a' földeket.
4. Ki mégyenfel Istennek magos hegyére :
Avagy

- Avagy ki érkezik az ő szent helyére ?
5. Az ártatlan kezű, tisztaságos izivű :
Es az igaz hitű, szentséges életű.
6. Ezt az Ur Istennek bőséges áldása
Megköörnyékezi, és nagy irgalmasága.
7. Esetünkől Istenől felemeltetünk :
Igaz uton jární tőle tanittatunk.
8. Ő tanittya a' tudatlan embereket :
Jo utra vezérli tibolygo lelkeket.
9. Mindenekben azoknak kegyelmes Attya :
Kiktől békéséget megtartatni láttya.
10. Boldog a' ki láttya gonosz embereket
Gonoszt cselekedni ; nem követi őket.
11. Mindenben áthatatlan az Istenelen :
Sohult néki bizonyos helye nem léfzen.
12. Egyedül Istenől várhatcz idvőséget :
Senki más tenéked nem adhat élelet.
13. Felséges Szent Aryánk mennyei áldások,
Te tőled jödttenek, jeles adományok.
14. Te igáfságodot népeknek megmondom :
Tudod hogy azt soha én el nem titkoló.
15. Igazítáfsídot én el nem rejtettem :
Kegyelmefségedet mindenütt hirdettem
16. Kegyes jovoltodrol igazán szollottam :
Népek sokasága előtt predikáltam.
17. Halgáfsí meg Ur Isten az én szavaimot :
Vedd kedvesen néked tört fogadáfsímot.
18. Igaz beszédimmal te dicfíretidet,
F Atyám.

- Atyámfiaiinak hirdeté Nevedet. (ban:
19. Sz. Misét szolgálván te nagy templomod.
Te dicširetidet prédikállok abban.
 20. Fogadásim töltöm azoknak láttára,
A' kik igyekeznek te igafságodra.
 21. Te pedig emeled az én szavaimat:
Mint unicornisnak egyetlen egy szarvát
 22. Már megkenettét vén te szent olajoddal:
Megvirágozom nečtarnak jó illattyával.

HATODIK FŐ.

1. **A**tyám, parancsolatokat adtál nekünk:
Hogy igazán élvén, tenéked szolgálj
lyunk.
 2. Adgyad életemet okossan rendellyem:
Hogy szent törvényedet bétellyesíthessé.
 3. Negátollyon engem hiúságos szemérem:
Parancsolatid szerént cselekedhessem.
 4. Már igaz szível én tenéked szolgállok:
Mert igaz törvényed szerént járn tudok.
 5. Igafságodnak parancsolatit tartom:
Igafságomban soha el nem hatcz tudom.
 6. Iſtu hogy jó légyen, mit kel cselekedni?
Törvényed szerént mindent végbe kel
vinni.
 7. Szívemnek tellyes erejével szeretlek:
Adgyad hogy parancsolatid szerént éllyek
8. Szi-

8. Szívemben helyhez tettem sz. szavaidot:
Mindenben megtartom parancsolatidot.
9. Mindenható Atyám, tégedet dicširlek:
Szent rendelésidet adgyad tudnő kérlek.
10. A' te szent belzédid kedvesek szívemnek:
Semmi gazdagságok azokkal nem érnek.
11. Mindenkor parancsolatidot beszéllem:
Azon igyekezem: azokat bétöltsem.
12. Gyönyörködővén rendelésidet követem.
Te szent igéidről el nem felelkezem.
13. Felséges sz. Atyám tarsd meg életemet:
Hogy téged szolgálván dicširjé nevedet.
14. Nyilatkoztasd meg szemeit a' lelkemnek:
Hogy láthassam titkait sz. törvényidnek.
15. Szarándokság járás ez földön életem:
Ne legyenek titkon hagyományid neké.
16. Megfárad gyarló ereje a' léleknek:
Modgyát nem értheti te titletidnek.
17. Megalázod kevélységét férfiaknak:
Kik törvényednek engedni nem akarnak.
18. Távoztassad tőlem hamis gyalázatot:
Hogy megőrizzem igaz hagyományidot.
19. Némely Fejedelmek ellenem támadtak:
De szent tudományid engé oltalmaztak.
20. Sokan találatnak hálaadatlan embereke
Kik a' jotévdőknek gonofszal fizetnek.
21. Ha te velem léfzel lemmi nem árt neké:
Minden dolgaimban megsegétesz engem.

HETEDIK FŐ.

1. **A'** te beszédidnek tanácsival élek:
Mellyekkel végetlen örömelörvendek.
2. Cselekedetidet igazán beszéllem:
Szent rendelésidet adgyad követhessem.
3. A' te utaidra kérlek taníts engem:
Sok csodatételidet vigan éneklek.
4. Ellankad a' lelké mint egy nagy inségbé:
Erőficsmeg engem szent igéretedben.
5. Tavoztassád tőlem hamiságnak utát:
Te szent törvényednek adgyad ajándékát
6. Eietnek igaz jovoltát választottam]:
Alávalo életben meg nem maradtam:
7. A' te beszédidhez vigan ragaszkodom:
Ne engedgyed, hogy legyen botránko-
zálom
8. Törvényidnek igaz hagyományit tudom
Azokat szívemben mindenkor megtartó.
9. Törvényid megtartására taníts engem:
Hogy tellyes szívéből sz. Neved szeresés.
10. Parancsolatid utain hordozz engem:
Ezekben igen nagy örömem van nékem.
11. Igeiddel fordics engem beszédidre:
Ne rut nyereségre, ne a' fősvénységre.
12. Fordicsd szemeimet, hiúságot ne nézzék:
A' te utaidra lépésimet vigyék.

13. A'

13. A' miket igirtél erőficsd meg nékem:
Hogy te félelmeddel jobbullyon éltem.
14. Veddel a' gonosz hirt, a' melytől én félek:
Te itéletid kegyességgel tellyefek.
15. Imé buzgosággal törvényed szerettem:
Adgyad szerelmedért igafsággal élnem.
16. Légyen mit felellyek hamis gyalázoknak:
Nagy ereje vagy on a' te szavaidnak.
17. Ha te velem léfszef nem árt ellenségem:
Minthogy megoltalmaz te szolgádot
engem.
18. Igafságot szollyak: soha ne hazudgyak:
Kegyes itéletét várom jovoltodnak.
19. Hogy bátorságozon járjak minden helyé:
Parancsolatidot követvén mindenben.
20. Királyoknak rendelésidet beszéllem:
Szemérmetség meg né tartoztat engé.
21. Parancsolatidot tartván gyönyörködöm:
Azokat minden dolgok felett böcsüllöm.

NYOLCZADIK FŐ.

1. **P**arancsolatidra kezem felemelem:
Szent Rendelésidet igazán beszéllem.
2. Azért emlekezzélmeg igéretedről,
Mellyet töttél az én idvőségem felől.
3. Innét minden vigasztalásom jó nékem:
Mert a' te igéid jól biztatnak engem.

F 3

4. A'

4. A' kevélyek engem felettéb üldöznek:
Megtartója vagyok te sz. törvényednek.
5. Régi ítéletidről megemlekezem:
Onnan nagy vigasztaláom jó énnékem.
6. Irtozom vétkeid látván fokaságnak,
Kik igaz törvényed ellen tufakodnak.
7. Törvényednek parancsolatit éneklem:
Miglen ez halando testben lész életem.
8. Ejjel emlekezvén a' te szent nevedről;
El nem felelkezem parancsolatidrol.
9. Lépésimet szorgalmatoson fontolom:
Lábaim parancsolatidra forditom.
10. Szünetlen kerestem a' te jó kedvedet:
Meg ne vond éntőlem jó segítségedet.
11. Tenéked szolgálni el nem halasztottam:
Parancsolatidot jó szivel tartottam.
12. Istentelenek prédálták a' jóságom:
Mindazáltal szent törvényedet megtartó.
13. Ejjelkoris néked én hálakot adok:
Szent ítéletidért dicfíretet mondok.
14. Barátimnak tartom, kik tégedet félnek:
Parancsolatidnak mindenben engednek.
15. Szentséges Atyám, kitől mindé jot vöttés:
Adgyad minden hagyományidot ísmérjé.
16. Mely fok ajándékokot adtál énnékem.
Mellyeket én soha meg nem érdemlettem
17. Adgy jó erkölcsököt, szelidséget nékem:
Parancsolatidnak engedelmeskedem.

18. Vét.

18. Vétkeztem megvalló; de sanyargatat van
Megtérttem; és bizom irgalmaságodban.
19. Kevélyektől hazugságokkal illettem:
De én parancsolatidot cselekedtem.
20. Jó nékem: háboruságokat szenvedtem:
Mert onnan törvényedet jobban ísméré.
21. Igaságod végezése jobb arany nál:
Ezüstnél, gyémántnál, minden gazdag-
ságnál.

KILENCZEDIK FŐ.

1. **M**indenható Isten, ki mindent álkottál:
Adgyad: követhessem, miket paran-
csoltál.
2. Kik tégedet félnek: engem kedvellenek:
Igaságát, hitét mert tartom igédnek.
3. Hogy rendelésid igazak azt jól tudom:
Azért én igazán szenvedek megvallom:
4. De háboruságomból szabadics engem:
A' mint kegyelmesen megígírted néké.
5. Jovoltoddal táplály, és tarsíd meg életé:
Mert a' te törvényed nagy örömem néké.
6. Szégyenicisd, kik hamissan gyaláznak en-
gem:
Parancsolatidrol vagy on én beszédem.
7. Kik tégedet félnek: velem egygyezzenek:
Kik te intéfídnak mindenkor engednek.

F 4

8. Pa-

8. Parancsolatiddal légyen tiszta szívem :
Semmi dolog meg ne szégyenitcsen engem
9. Idvösseget várván, fogyatkozok szívem :
De tebenned vagyon hitem, reménségé.
10. Mikor léfzen : igiretidet megláffam :
Szorongatásimban megvigasztaltassam.
11. Mikor léfzen vége ellenkezéseknek :
Mikor büntetődnek, kik engem üldöznek.
12. Vermet áftak nékem a' kevély emberek :
Mert tudományodrol meg nem emle-
keztek.
13. A' te törvényedben vagyon reménségem :
Méltatlan elnyomattatom : segély engé.
14. Csaknem tellyességgel engem megron-
tottak :
Mégis uttyán járok parancsolatidnak.
15. A' miket renditél állandok mindenek :
Hatalmad alá vettettének mindenek.
16. Hogyha szent törvényed nem vigasztalt
volna :
Sok gonofzok alatt elveszhettem volna.
17. Soha törvényed nem távoztatom tólem :
Mert onnan megerősödik gyenge szívem
18. Te szogád vagyok, mindenben segély
engem :
Parancsolatid szerént mindent cselekszé.
19. Incelkednek gonofz emberek ellenem :
Minden gondó beszédidben vagyon néké.

20. Min-

20. Minden dolgoknak ugyanis vége léfzen :
De lsten törvényének vége nem léfzen.

TIZEDIK FÖ.

1. **T**E törvényed Uram igen kedves nékem :
Ezt beszéllem, ezt soha el nem felejtem.
2. Törvényeddel ellenségemet meggyózté :
Ez örökké léfzen segítségem nékem.
3. Mesteriannél fokkal én okofab löttem :
Minthogy. beszédidben elmém helyhez-
tettem.
4. A' te beszédiddel okofabbá löttem :
Hogy parancsolatidnak terhét viseltem.
5. Lépésimet hamis utak ne gátollyák :
Gondom léfzen : igéid jól igazgassák.
6. Semmi gond törvényidtól né gátol engé :
Mivelhogy igazságodtol viseltettem.
7. Mely igen gyönyörködötet beszéded engé :
Sokkal lépes méznél édeleb ennékem.
8. Te parancsolatid tanitanak engem :
Hamis utak gyúlólségesek ennékem.
9. Mint a' lámpas fetétben az embereket :
Ugy te igéd igazgattya lépésimet.
10. Hagyományidot tartani megeskuttem :
Mellyeket megtartani parancsolisz néké.
11. Lenyomattattam, felkelni segély engem :
Emlékezzél, hogy ezt megigirted nékem.

F 5

12. Mi-

12. Miket ked veskedő igikkal ajánlok
Vegyed: parancsolatid szerént szolgálók
13. Eletem noha forog veszedelmekben:
Törvényedet tartó mindenkor szívembé.
14. Ellenségim nékem csalárd tört vetettek:
De törvényedből engem ki né vethettek.
15. Gonosz tanács adókat igen gyűlöltem:
Mint hogy törvényedet igen kedvelletté.
16. Te jobkezded minden erődségem nékem:
Mert te igédből jött minden reménségem
17. Ti gonosz szívűek távozzatok tőlem:
Hogy Isten parancsolatit cselekedgyem.
18. Te szent igéiddel oltalmaz meg engem:
Meg ne csalatkozzék az én reménségem.
19. Verdmeg kik elhadgyák parancsolatidot
Mert azok mivelnek fok hamisságokat.
20. A' földről eltörlőd Istentelenecket:
Azért én ked vellem a' te beszédidet.

HATODIK RÉSZ.

ELSŐ FŐ.

1. **G**onosz vétkekre nem bocsátottá testé:
Igaz itéletidről mindenkor félttem:
2. Minden dolgaimban igazat miveltem:
Ne enged megártson gonosz ellenségem.
3. Te jovoltod által megoltalmaztassam:

Go-

- Gonosz nemzetségtől el ne nyomattalsá.
4. Szemeimet imé te hozzád fordítom:
Megigirt idővségedet igen varom.
5. Te nagy jovoltodért kérek segély engem
Hogy szent parancsolatidot követhessem.
6. A' te szent nevedet áldom, 's magasztaló:
Sz. hagyományidot tanács megtartanom.
7. Ideje van immár, hogy fok hamisságot
Büntetd meg Ur Isten, mint gonosz latro-
kot.
8. Csudálatosok beszédid hivednek:
Azokra nagy gondgya vagyona' lelkének.
9. Eljövén szent Igéd mindeneket ujit:
Goromba sziveket bölcseségre tanit.
10. A' te szent igédre jól megtanítottassam:
Istentelenség ne uralkodgyon rajtam.
11. Emberi gyalázás ne terheljen engem:
Parancsolatidot hogy bételleyesítsem.
12. Világofsággal fényeskedgyél nékem:
Hogy parancsolatidot jól megismérjem.
13. Minden igazsággal telleyesek beszédid:
Azokat igazán rendelték mértékid.
14. Ah mely igen nagyok az én szenvedesim:
Hogy megvetik beszédidet ellenségim.
15. Noha fokak előtt megvrttetett vagyok:
Parancsolatidban örömett eljárók.
16. Igaságodnak törvényi megmaradnak:
Soha azoknak köteli nem szakadnak.
17. Hal-

17. Halgasmeg engemet Mindenható Isten:
Hogy hagyományid maradgyanak szivemben.
18. Tehozzád kiáltok napkelete előtt:
Te igéd nékem nagy reménságot adott.
19. Egész étfzakákon tehozzád vigyázok:
Igédnek elmélkedésében maradok.
20. Alázatosan kérlek: könyörgésemet
Halgald meg, és oltalmazd életemet.

MÁSODIK FŐ.

1. **G**onosz ellenségek üldöztek engemet:
A' kik megvetették te sz. törvényedet
2. Te közel vagy hozzám mindenható Isten
Mert parancsolatidot tartom szivemben.
3. Régen azt jól tudtam, mindenkor meg-
lésznek
A' te szent beszédid soha el nem vesznek.
4. Tekincs reám Uram, és emelyfel engem:
A' te törvényedet el nem felejthetem.
5. Uram Isten légy oltalmazom ennékem;
Szent igédből légyen bizonyos életem.
6. Istentelenek nem nyernek idvőséget:
Mert nem akarták tartani törvényedet.
7. Királyok Királya én Uram Istenem:
Te nagy jóvotodért tarsd meg az életét.
8. Sokan igyekeztek elveszteni engem:
Mind-

- Mindazáltal parancsolatid követtem.
9. Nehezen szenvedtem a' szentségtörőket:
Mert seminek tartják te sz. beszédidet.
10. Látod hogy szeretem 's tartó beszédidet:
Kegyes jóvotodért őrizd életemet.
11. Inkáb gyönyörködtem te szent igéidben:
Hogysem gazdag préda jöt volna kezem-
ben.
12. Hamiságot, es hiúságot gyűlöltem:
De sz. törvényedet mindenkor szerettem
13. Hétszeris naponként dicírlék tégedet:
Mert látom mindenben szent itiletidet.
14. Méltatlanul engem gyűlölnek kevélyek:
En Uram Istenem én csak töled félek.
15. Békeség léfzen törvényed követőknek:
Ezek bár senkitől semmit neféllyenek.]
16. Elvárom a' miket ígértél ennékem:
Miket parancsoltál azokat cselektízem.
17. Szent hagyományidot őrdömeft mivelem:
Azoknál drágab kincsem nincsen énnéké.
18. Megtartó a' miket parancsolsz] énnékem:
Minden utaimat jól tudod]
19. Hallyad könyörgésemet szentséges Atyá
Igédnek mélységes titkait tudhassam.
20. Uram Isten halgald meg könyörgésemet:
Igireted szerént, tarsd meg életemet.

HARMADIK FŐ.

1. **A**kkor cselekedetidet én éneklek:
Mikor parancsolatidot jól követem:
2. Akkor szent igédnek titkait beszéllem:
Mert igazságát törvényednek ismérem.
3. Igaz szível kerestem idvőrségedet:
Tellyes szível szeretem szent törvényedet
4. Adgyad Uram Isten mig élek világon,
Szent Nevedet dicősrjé szorgalmatofon.
5. Atyám keress engem tévelyedet juhoc:
Soha ne felejtsem parancsolatidot.
6. Mikor kemény szorongatásokban voltá;
Alázatofon Istenhez kiáltottam.
7. Istennek jó voltát segítségül hittam:
Es kegyelmessen tőle meghalgattattam.
8. Szabadicsmeg Uram irigyek nyelvétől:
Ne károsittassam gonosz emberektől.
9. A' te hazugságod mit hozott tenéked:
Gonosz álnok nyelved mit használt te-
néked?
10. Vigyázo szemekkel mindnfelé nézek:
A' honnan segítséget jőni reménlek.
11. Istentől várók bizonyos segítséget,
Ki a' földet teremtette, és egetet.
12. Ő téged őrizvén meg nem botlik lábad,
Ki soha nem aluszik, soha nem szunyad.

13. Az

13. Az Isten jelen van, mindenkor téged néz:
Oltalmazó árnyékával megkönyvékez.
14. Meg ne ártson néked a' napnak hévsége:
Sem az étszakának kemény hidegsége.
15. Minden vétkektől oltalmazzonmeg Isté:
Es te életednek őrizője légyen.
16. Meneteledet, jóvéledet az Isten.
Oltalmazza és áldgyameg mindeneben.
17. A' ki az Ur Istent mindenkor szereti:
Az ő ajándékait mindenkor veheti.
18. A' miket látod, hogy ártalmasok léznek,
Eltávoztasd, hogy légy kedvéb Istenek.
19. Né méltán jonak, és bölcsnek hivattatik:
Kitől semmi jeles dolog nem származik.
20. Légy jozan hogy kedvéb légy Ur Istenek
Kitorkának szolgál nem kedves Istenek.

NEGYEDIK FŐ.

1. **H**ogy értelmed légyen, szolgálj az Istennek:
(nék.)
Mert úgy lézzen értelme minden ember-
2. Ha bölcs lézsz, tudod az Istent szeretni:
A' tudatlan nem tudgya Istent szeretni.
3. Ha sok lelkeket akarsz megsegéteni:
Isten parancsolatit tudgyad tartani.
4. Mely igen jó Isten, szükség megismérni:
Minden jokat csak az Istentől vehetni.
5. Kiki

5. Kiki igaz, és szent életet viseljen:
Hogy Istennel menyben örökké örvend-
gyen.
6. Idvőségért kiki Istennek szolgáljon:
Es minden gonosz dolgot eltávoztasson.
7. Azokáért maradgy parancsolatiban
Istennel; hogy lehess az ő országában.
8. Legerősebb ember, ki magát meggyözi:
Vérkektől gyözetik, ki magát nem gyözi
9. Légy jo az Istennek, és kedvesé lenni
Igyékezzél, minden gonoszt távoztatni.
10. Tessed, lelked nyugodalma az Istenben
Légyen: mert ezeket oltalmazza Isten.
11. Miért ékesgeted romlando testedet,
Melly rövid nap hizlallya undok férgeket
12. Hogyha tenéked sok szolgák udvarlanak:
Nyugodalma nem leszén a' te házadnak.
13. Mit kívánsz lakozni fényes palotakban:
Rövid nap tétetel setét koporsóban.
14. Minthogy világ az embereket megcsallya:
Bizzál a' Krisztusban, idvőséged adgya.
15. Hogy nagy fáradsággal keresed kenyered
Első szüléinknek aztot köszönheted.
16. Néha nagy ember lakik kis épületben:
Nagy elme találtatik a' kicsin testben.
17. Mikor vérkeidért eltávozik neved:
Jo cselekedettel helyére térítsed.
18. Ha akarod: néked irigyed ne légyen:

Légy

- Légy koldusá, hidgyed: irigyed nem
léfzen.
19. Ne nehezteld, né vévén, a' mit kívántál:
Néha azt nem vévén, sokkal többet hasz-
nál.
 20. Azt cselekedd, a' mit parancsol az) Atyád:
Hogy gonosz légy né szenvedni a' jo

ÖTÖDIK FŐ.

1. **M**Indenek Isten kezéből jönnek néked:
Ha valamit vesztesz talám job ugy
néked.
2. Hogy a' lopoktól pénzedet megörizzed:
Házadot, ladadot jól megerősítsed.
3. Fondorlo emberek sokan találtnak:
Kik fondorlásokkal sokaknak ártanak.
4. Tudó hogy némellyek ellenségim löttek
Jótéményimért gonoszszal fizettek.
5. Semmit az igiret nem használ embernek:
Bétellyesitéle ha nem leszén ennek.
6. Istennek mit igértél bétellyesítéd:
Igirettel magad arra köteleztéd.
7. Soha meg ne szünnyél Istennek szolgálni:
Idvőséget tőle e' képpen nyerhetni.
8. Azokáért tarsd meg Istennek beszédét,
Hogy tőle elnyerjed lelked idvőségét.
9. Tarsd elmédben Istennek jo tétéményit:

G

Eijel,

- Eijel, és nappal dicírsjed szent Felségét.
10. Mert minden jok, mellyek beñed talál-
tatnak:
 - Istennek nagy jovoltából származtanak.
 11. Azért tiszta szível szolgály az Istennek:
Légyen nyugalma ő benne lelkednek,
 12. Szereffed az Istent: ne nézd itiletét,
Gonosz embereknek rósz vélekedését.
 13. Mert ezt cselekedvén kedves lész Isteñek
Ki oltalmazója a' te életednek.
 14. Ely az Úr Istene, igazat követvén:
Meggzabadít téged rajtad könyörűlvén.
 15. Gonosz embereket megbünteti Isten:
Es az igazakat segéti mindenben.
 16. Igaságot köves, és légy igaz ember:
Ki másokat megcsal, az nem igaz ember.
 17. Igazat kövesséd, hamissat megvetvén:
Mert az hamisságot gyűlöli az Isten.
 18. Jo tévődnek mindenkor légy hálaado:
Háládatlan ember méltán megvetendő.
 19. Haládatlan embert mindenek gyűlölik:
Jótéteményeket mert rajta elvesztik.
 20. A' kemény büntetés idvőséges léfzen:
Mert az által nekünk megkegyelmez lité.

HATODIK FŐ.

1. **G**Yakró a' betegség használ az embernek:
Szeretetére vízi őtet Istennek.

2. In-

2. Inkáb fájlallyad te lelki sebeidet,
Hogysem akár mely nagy testi sebeidet.
3. Testi sebeid néha fokot használnak:
Lelki sebeid mindenkor megártanak.
4. Mint élnek egyebek te azt ne vizsgállyad:
Tulajdon életedet jól igazgassad.
5. Isten mindenektől kemény számot vészé:
Ugy ély, hogy örökké lelked el ne vész-
szen.
6. Mit használ embernek fok kincse, aránya
Ha lelkét az ördög pokolra ragadgya.
7. A' mit a' természet magától nem tehet:
Tudos mesterséggel fokot végbe vihet.
8. Mivel fok dolgokat szorgalmatos gondal
Ember végbe viszen bölcs fáradságokkal.
9. Minden jószágoknak adoja az Isten:
Kiki őtet kérje segítsége léfzen.
10. Minden állatokat, és fenevadakat
Mesterség meggyözi, de né fondorlokat.
11. Halálát rendelte Isten embereknek:
De jo végét adgya igaz jo életnek.
12. Ne busuly; világból semit ki né vihetsz.
Semmit ide hoztál, semivel kimehetsz.
13. Ha jot cselekedtél, joval idvözülhetsz:
Ha gonoszt miveltél, gonoszul elvesz-
hetsz.
14. Adgyad szent Úr Isten jokot cselekedné:
Ne engedgyed gonoszokkal rutul vészé.

G 2

15. Igaz-

15. Igazgasd tehozzád az én lépésimet :
Hogy el ne veszezzem idvözitésedet.
16. Igen gyarlok vagyunk, fokakban meg-
botlunk.
Azért mi magunkban semit né bizharunk
17. Bocsásdmeg Ur Isten a' mi bűneinket :
Hogy méltok lehessünk dicfirni tégedet.
18. Ez földön életünk csak árnyék minékünk:
Az örök életet adgyad megnyerhetnünk.
19. Mit használ embernek ez világon élni :
Örök boldogságot ha meg nem nyerheti.
20. Ejjel nappal nekünk eztet kel keresnünk:
Egyébarant bizony nem idvözülhetünk.

HETEDIK FŐ.

1. **M**indent okossan, és bölcsen cseleked-
gyél : (szel.
Bölcs ember lészesz ha mindent jól cselek-
2. Ki mindent jól cselekszik, Istent követi :
Az olyan embert Isten megdicsőíti.
3. Okos, kegyes, es jó társot kel keresned :
Egyébarant sok károkat kel szenvedned.
4. Gonosz társaságot szükség távoztatni :
Mert onan sok gonosz szokot következni.
5. Tanics egyebeket, te is tanittatól :
Ki másokot tanit, magánakis tanol.
6. Szélid, kegyes, igaz légy te mindenekbé.
Mert

- Mert az olyanokat szereti az Isten.
7. A' jokat kövessed ; gonoszt tvozassad :
Serni gonosz hatalmat ne vegyen rajtad.
8. Mert a' jok használnak: gonoszok ártanak
Lássad mely nagy különbségek van azok-
nak.
9. Mindent ajándékon ad nekünk) az Isten:
Törlünk dicsértések mindenkor)
10. A' miket az Isten bocsát igazakra :
Mindéek szolgálhatnak nekik hasznokra.
11. Azokáért Istent mindenkor dicfirjék :
Másokot intsenek hogy azt cselekedgyék
12. A' mellyek másoké, senki ne kívánja:
Istentelen ember ki másét kívánja.
13. Ki árthat ennékem ha velem van) Isten.
Senkitől nem félek megoltalmaz)
14. Oltalmazmeg engem én Uram Istenem:
Az atyámfiai ne rontsanak engem.
15. Ne hidgy te mindenben az Atyádfiának:
Atyafi sokszor megárt atyáfiának.
16. Szeressed az Istent, mert ő szeret téged:
Minden jokat kegyelmessen adot néked.
17. Gyermeket, ifiat, megvénhedet embert :
Megörizi Isten az ő szent Neveért.
18. Kik parancsolatit Istennek megtartyák:
Azok ő nagy áldásit gyakron megláttják.
29. A' miket az Isten bocsát emberekre :

Azokkal taníttya őket bölcseségre. (nak
20. Okos, kegyes, hív társat keress magad.
Hogy gonosz emberek néked ne ártanak,

NYOLCZADIK FŐ.

1. **K**iki magának tetszik; bölcsnek láttatni;
Akar mindenektől nagyra bocsúttetni.
2. Mások fegyverközét szükség feddened;
Tieidet elsőbben elkel törtened.
3. Ki mások vétkeit megszokta dorgálni;
Elsőbben tulajdonit ki kel irtani.
4. Az jó Atyának jó fia szokott lenni:
Gonosz Atyának hasonló itiltetni;
5. Ez ítélet vétetik amaz mondásról:
Az alma nem esik mesztze a' fájától.
6. Nincsen ember a' ki soha ne vétkezzék;
Nincsen a' ki semmi jót ne cselekedgyék.
7. Mi mindenkor sietsünk feltött célunkra:
Hogy végre juthassunk örök boldogságra.
8. Mind a' miket Isten parancsolt minékünk
Azokat mi vellyük: hogy mind idővözül-
lyünk.
9. Ejjel, és nappal az Istennek szolgállyunk:
Igy adgya országát Sz. Felsége nekünk.
10. A' ki mást kárhoztat: őis karhoztatik.
Boszuság tételért igazság tétetik.
11. Kiki jó elmésnek akarna láttatni:

El-

- Elmésjével másnak nem akar engedni.
12. Kiki jól vigyázzon, és igazán élyen:
Mert az hamissakat megrontya az Isten.
 13. Mindenható Isten tekincs szolgálaira:
Ellenségink igyekeznek romlásunkra.
 14. Javainkot hamissan elragadozták:
Istentelenül népeket lanyargatták.
 15. Ez verseket irtam kívánván minden jót
Azoknak, kik követik az igazságot.
 16. Eletnek formáját imé megmutattam,
Igaz verseimmel, a' mint én tudhattam.
 17. Bölcseséggel telyes szép verseket irtam:
Hogy minden népeket azokkal tanítsam.
 18. Istentől tanítottam sok írásokra:
Hogy sokakat tanítsák az igazságra.
 19. Tanoltyatok igazságot minden népek:
Ugy cselekedgyetek, hogy idővözüllye-
tek.
 20. Mit használ embernek ez világon élni,
Ha nem adattatik az Istent meglátni.

KILENCZEDIK FŐ.

Mi végre teremtetett az ember.

1. **I**stentől emberek azért teremtettek;
Hogy igazán élvén, mind idővözüllyenek.
2. Minden renden lévő ember idővözülhet;

G 4

Ha

- Ha meg nem gátollya gonosz cselekedet.
3. Az Isten utain minden ember járjon:
Hogy jot cselekedvén Méyorországba jus-
 4. Menyország utai az alázatosság, (son-
jzanság, tilztaság, és minden igazság,
 5. Minden ember azért ez utakon járjon:
Hogy ekképpen örök Boldogságra juszó.
 6. Felséges Ur Isten én teszolgád vagyok:
Mindenkor tenéked szolgálni akarok.
 7. Kegyelmes Ur Isten segéllyed szolgádot:
Mindenkor tarcsammeg parancsolatidot.
 8. Mihasznom ennékem ez világon élnem:
Holcom után ha nem láthatom Istenem.
 9. Az Isten látása azoknak adatik:
Kik az ő parancsolatit végbe viszik.
 10. Kik az Ur Istennek igazán szolgálnak.
Örökösül élzenek Isten országának.
 11. Kik gonoszul élnek, ördögnek szolgálnak
Hogyha meg nem térnek, pokolba há-
nyatnak. (félnek:
 12. Kik tudván vétkeznek, Istentől nem
Gonosz ellenségi Szent Lélek Istennek.
 13. Azoknak bánai meg nem bocsáttarnak:
Minthogy szántszándékkal vétkekre ro-
hannak.
 14. Térjete meg kérlek elfordult emberek:
Az irgalmas Isten megkegyelmez néktek.
 15. Az Isten emberre betegséget bocsát;
Hogy

- Hogy megismértesse nagy irgalmafságát.
16. Bizony a' betegség Isten ajándéka:
Noha nem kedvelli ember gyarlosága.
 17. Jo egység embert gonoszfira bocsáttya:
A' betegség pedig jora igazgattya.
 18. Ha tested mindenkor egységben volna:
A' lelked gyakrabban betegségben volna.
 19. Job azért a' testnek megfanyargattatni:
Hogysem a' léleknek betegségben lenni.
 20. Kérjűk az Ur Istent: adgy on bölcseséget:
Test, világ, ördög meg ne csaljanak min-
ket.
 21. Bölcsesség nélkül ember megcsalattatik:
Testől, világtól, ördögtől hurczoltatik.
 22. Bölcsesség az embert Istenhez vezérli:
Minden gonosz ellenségtől védelmezi.

TIZEDIK FŐ.

Minden ember jól vigyázzon.

1. **G**onosz ez a' világ, kiki jól vigyázzon:
Alnok emberektől károkot ne vallyó.
2. Kiket gondoltam lenni jo barátimnak:
Sokakat találtam csalárd férfiaknak.
3. Kevélység, irigység nagy az emberekben:
Igaz szeretet nincs sokaknak szívében.
4. Kikkel nagyobb, és több jokat cselekedté:
Azok-

- Azoktól sokkal több bosszúságot vőttem.
5. Az emberek igen hajlandok gonoszra: Minthogy nem figyelmeznék az igazságra
 6. Sokan álnoksággal másokat megcsálnak: De az Ur Istentől büntetést várhatnak.
 7. Isten a' Papokat a' végre rendelte: Azok által népeket jora vezérlye.
 8. De sokan emberek őket nem halgatták: Mert igazságot követni nem akarják.
 9. A' ki nem tudos férfit, Pappá ne legyen: Mert a' tudatlan Pap kevés hasznot tésté.
 10. De a' ki Papságra már meg(zenteltetett): Szükség hogy viseljen Angyali életet.
 11. Ifjú aszszonnyal ő ne nyajaskodgyék: Hogy valamiképpen vétekbe ne esék.
 12. Mindenkör szent, és jó könyveket olvasó Krisztus híveinek jól prédikálhasson.
 13. Jozan, tisztá, és szent életet viseljen: Minden embereknek jó példája legyen.
 14. A' részeges Pap az Ur Istent megbántá: Együgyű kötséget megbotránkoztatá.
 15. Isten a' jó Papnak Menyországot adgya: De a' gonosz Papot pokolba rászántá.
 16. Szent Apostolokat a' jó Pap kövesse: Örök dicsőséget Istentől nyerhesse.
 17. Krisztusnak hívei azon igyekezzünk: Eijel, nappal az Ur Istennek szolgáljunk.
 18. Az irgalmas Isten megkönyörül rajtunk.

Min-

- Minden bűneinket megbocsátá nekünk
19. Minden testi, lelki jokat ő ad nekünk: Nem engedi hogy megrontson ellenségünk.
 20. Azért mindé gonoszt mesze tá vóztunk: Es minden jot cselekedni igyekezzünk.
 21. Dicsírjük az Istent tellyes életünkben: Holtunk után viszen örök dicsőségben.
 22. Dicsírtesél Atya Mindenható Isten. Aldot Fiu Isten, és Szent Lélek

TIZENEGYEDIK FŐ.

Istenhez hálaadok légyünk.

1. Istentől emberek minden jot vőttenek: Azért mindenkörön hálaadok legyenek.
2. Kik a' nagy Ur Istent igazán szeretik: Eijel, nappal őtet örömmel dicsírjék.
3. Gonosz ellenségtől há háborgattatnak: A' nagy jó Istentől megvigasztaltatnak.
4. Ki Istent szereti, gonoszt távóztattá: Vig örömmel magát jobban gyakorolgya.
5. A' ki igaz joban mindenkör megmarad: Arra az Istennek nagy áldása árad.
6. Keresztyén emberek megemlékezzetek: Mely nagy jokat adott az Ur Isté nektek.
7. Testi, lelki jokat Istentől vóttetek: Eijel,

- Eijel, nappal azért Istent dicfíjétek.
8. Ne legyetek kérlek hálaadatlanok: Minden jókért Istennek hálat adgyatok.
 9. A' kik hálaadok irgalmas Istenhez: Azokra kegyelmesen az Ur Isten néz.
 10. Eijel, nappal az Ur Istennek szolgálynok: Minden jokat ő Szent Felségétől vöttünk.
 11. Boldog ember, ki az Ur Istenben bizik: Háboruságiban megvigasztaltatik.
 12. Az irgalmas Isten csudálatosképpen, Megfégétt engem cselekedetemben.
 13. A' miket elmémmel fel nem találhattam: A' Sz. Lélektől álmamban tanítottam.
 14. Sok hatalmas ellenségim támadtanak: De minyájan azok szégyent vallottanak.
 15. Sokan találatnak hálaadatlan emberek: Kik jótéteményekről nem emlekeznek.
 16. Némellyeknek gyakorta sok jokat tötté: Kik nyelveket bocsátották én ellenem.
 17. Mindenkor az Ur Istenhez folyamodtam: Ő Szent Felségétől megvigasztaltattam.
 18. Bizzál azért ember a' nagy Ur Istenben: Vigasztalást találsz ő Szent Felségében.
 19. Olvasd verseimet, mellyeket megírtam: Mert bölcseségre Istentől tanítottam.
 20. Tudom sokan fognak rágalmazni engem: De Istenre bízam az én igaz ügyem.

TIZEN-

TIZENKETTŐDIK FŐ.

Embereknek gonofsági: és azok ellen jo Intés.

1. **M**Int hogy Ur Istennek ember nem engedett:
 - A' Paradiocsomból méltán kivettetett.
 2. Adám, és Eva az mi első szüleink, Okai hogy vannak sok háboruságink.
 3. Az férfi megveti jámbor feleségét: Az aszszony gyűlöli böcsületes férjét.
 4. Az fiak, leányok édes szülejeknek: Néha né engednek: boszuságot tésznek.
 5. A' nagy urak egymás ellen morgolodnak: Azon igyekeznek, hogy boszút állyanak.
 6. A' szolgák gyakorta elbizzák magokat: Böcsütelenségekkel illetik Urokat.
 7. A' Fő embert paraszt ember megutálja: Es boszuját rajta tölteni kívánja.
 8. A' parasztok egymás között veszekednek: Néha igen rutul megis verekednek.
 9. Jotévőknek sokan gonofszal fizetnek: Jo téteményekről meg nem emlekeznek.
 10. Az ifiak egymás ellen irigykednek: Hiuságos dolgokért ok éztelenkednek.
 11. A' gyermekek bolondságokat mi velnek: Ha-

- Hafzontalanul sok jó időt töltenek.
12. Hatalmasok erőtlenséget elnyomják:
Sok szolgálatokra erőszakkal hajtyák.
 13. A' vitézlő rendek másokét elvonnyák:
Hamis prédát vévén véteknék sē tartják
 14. Némely Egyháziak Regulát né tartják:
Együgyű népeket megbotránkoztatták.
 15. Ezek mind így lévén intek mindeneket:
Térjenek meg; jobbitsák meg életéket.
 16. Mennyeknek országát csak azok bírhat-
Istének igéit kik igazán tartják. (tyák:
 17. Jo fors embereknek igazat keresni,
Istennek szolgálván Menyországba meñi.
 18. Gyermek, ifiak, és öreg emberek:
Kérlek intésemet jó szível vegyétek.
 19. Régen Deák nyelven bölcs verseket irtá:
Imé most azokat jól megmagyaráztam.
 20. A' kik verseimet jó szível olvassák:
Azokból bölcseséget megtanulhatták.
 21. Szükség embereknek az igaz bölcsesség:
Bölcsesség nélkül nem adatik idvőség.
 22. A' kik bölcseséggel szolgálnak Istennek:
örökkösi léfznek örök Dicsőségnek.
 23. Dicsírtesél Atya, Fiu, és Szent Lélek:
Téged mind örökké áldgyő mindé lélek.
 24. Adgyad: miglé élünk tenéked szolgállyúk
Holtunk után Menyben örökké örvend-
gyünk.

B E F E.

B E F E J E Z É S.

1. **R**Egen bölcs verseket igazán megirtam
Deákul: mellyeket jól megis tanoltam:
Azok szerént életemet igazgattam,
Igyekezvén cselekedni miként irtam.
2. Imé mostan azokat megmagyaráztam,
Es sokaknak hasznára kibocsátottam:
Hogy Nemzetségemet azokkal tanítsam:
Minden jora istenessen igazgassam.
3. Hetvenkét esztendő öreg ember lévén,
Számatalan sok jokrol vígan emlékezvén,
Mellyeket szüntelen az irgalmas Isten
Méltóztatott adni nekem kegyelmessen.
4. A' kegyelmes Ur Istenben dicsekedem,
Testi, lelki jokkal ki megáldott engem;
Főképpen kettőről itten emlékezem,
Mellyekért az Istent örökké dicsírem.
5. Szűzességgel, 's költséggel áldot engem:
Bölcseséget én soha el nem rejtettem:
Sőt mindenkor arról vígan emlékeztem:
Minden felé terjesztetni igyekeztem.
6. Gyermek, ifiak, és öreg emberek
Az én igéinre jól figyeimezzetek
Idvőséges bölcseséget szollok néktek,
Alázatos szível azt ti bévegyétek.
7. Olvassátok gyakran hasznos verseimet:

Ta .

- Tanollyatok idvőséges bölcseséget:
 Tisztítcsátok vétkektől sziveiteket:
 Vegyétekbe nagy örömmel a' Sz. Lelket.
8. Mindennémű gonoszt, tielkerüllyetek:
 Es mindenkor a' mi jo, azt mivellyétek:
 Az Ur Istent buzgo szivel dicírijátok:
 A' Szenteket mindenkor jól kövessétek.
9. Hogy holtotok után az irgalmas Isten
 Vegyenbe titeket örök Dicsőségben,
 Es a' dicsőült Szentekkel egyetemben,
 Vigan örvendgyetek örökké Meányekbe.
10. Dicsírtésél Atya Mindenható
 Szerelmes Megváltó áldor Fiu
 Szentelő's vigasztalo Sz. Lélek } Isten.
 Tellyes Sz. Háromság egy örök Ur }

Ezer hétszáz kilenczedik esztendőben,
 Ez könyvem végezté örvendvén Istenben.
 Adgya Sz. Felsége: ellyünk kegyelmében:
 Holtunk után legyünk örök Dicsőségben.

HOZZATOLDAS.

Minden háboruságban bizzunk Istenben.

1. **A** Dám, és Eva az mi első szüléink, (sínk.
 Bolondul vétkeztek, és lörték romlá-
2. Azokaért szegény nyomorultak vagyunk
 Számki vettettünk, és sok gonoszt szenvedünk.
3. Miket az Ur Isten parancsol minékünk:
 Azokat mindenkor szükség cselekednünk:
4. Ó Szent Felségétől megoltalmaztassunk:
 Gonosz ellenséginktől meg ne rontassunk:
5. Tekénts reám Atyám: légy kegyelmes néké
 Sok nyomoruságok elnyomtanak engem.
6. Könyörülly rajtá: bocsájd-meg vétkeimet:
 Nyomoruságimban el ne hadgy engemet,
7. Reám incselkedik gonosz ellenségem:
 Ezer csalárságot forral én ellenem.
8. Engemet ártatlant üldöznek kevélyek:
 Te itilletidről félek, és rettegek.
9. Félelmedtől irtozik beteges testem:
 Igaz itilletidet rettegi szívem.
10. Nagy inségek miat elolvadott lelkem:
 Igireted szerént emelyfel már engem.
11. Nap kelet előtt van te hozzád befzedem:
 Te igédben vagyon minden reménségem.
12. Vigyázó szemekkel környöskörül nézem:

- Honnan segítséget jöni remélhetem,
 13. Istenben szívem reménségét vetette :
 Ki mennyet és földet bölcsen teremtette.
 14. Hofzszu betegséget szenved gyarló testé :
 Jzus én Istenem légy kegyelmes nékem.
 15. Testi, és lelki jokat adgy szolgálidnak :
 Igaz szível a' kik tenéked szolgálnak.
 16. Istentől kel nekünk idvöséget várunk :
 Kitől egyedül vagy az mi életünk.
 17. Egyedül az Isten erőknék adoja :
 Segítséget ad ki igazán kívánja.
 18. Megörizi áitatos embereket :
 Szorongatásimban megtartott engemet.
 19. Ur Isten kegyessen megmentetted lelkem :
 Mikor gonosz haláltól féltém rettegtem.
 20. Te egyedül vagy az én édes Istenem :
 Egyedül néked fogadásim fizetem :
 21. Igaz férfiakra sok gonoszok jönnek :
 Te általad azoktól megmenekednek.
 22. Ki Istent szereti el nem hagyattatik.
 Ő benne bizoknak nagy öröm adatik.

A' ki Istenben bizik idvözül.

1. **M**lthogy vétkekkkel bémocskoltam szívemet :
 Nem láthatom az én igaz Istenemet.
 2. Istenem tekintsed te beteg szolgálodot :
 Emelyfel lathassam te nagy jóvoltodot.

3. Erőmöt elvesztvén immár nem járhatok :
 Azért igen nagy nyomoruságot látok.
 4. Uram Isten admeg régi ereimet :
 Hogy dicshrhessm te szentséges nevedet.
 5. A' te nagy nevedért admeg életemet :
 Régen elvesztettem testi ereimet.
 6. Ki ki igyekezzék jó életet élni :
 Így az Isten szokott minden jokat adni.
 7. Egész étszakákon fájdalmokat érzek :
 Méglen ereimtől megfosztatot léfzek.
 8. Néha nagy fájdalmok felettéb kinoznak :
 Mert bal labam, és bal kezem igen fájnak.
 9. Mikor nyavalyáktól megfanyargattattá :
 Akkor igéid által vigasztaltattam.
 10. Az istentelen sok nyavalyákat szenved :
 Ki tud benned bizni véfzi segítséged.
 11. Bizzatok Istenben, kik őtet féltitek :
 Jó segítség tőle bizony eljö néktek.
 12. Lelkemnek elesett ereit megadgya :
 Igaság utain életem hordozza.
 13. Emelkedgy lelkem, légyen nyugodalmad :
 Megujított Isten vagy bizodalmaid.
 14. Halgaldmeg szent Atyám igaz kérésemet :
 En könyörgésimre nyisdmeg fűleidet.
 15. Hogy ne féllyek éjeli rettegésektől :
 Sem nappal repülő ártalmas nyilaktól.
 16. Sem fetéségben uralkodo mirigytől :
 Sem világozságban jövő gonoszoktól.

17. Örvezdeztél jóvoltoddal te szolgádot :
Gonosz nemzetség netehessen károkat.
18. Adgyad életemet ellenség pallósa :
'S lelkemet ne sértse dühös eb marása.
19. Menctsemeg Uram engé oroszlány torkától.
Egy szarvu fenevad kegyetlenségétől.
20. El ne vedd szájból én igaz mondásom :
Itileted igazság tételét várom.
21. Mindenkör igazán 's vétek nélkül éltem.
Népeknek dicfirtidet meg-beszéllem.
22. Hallyad kegyes füllel Atyám kérésemet :
Gyarló élet után adgy örök életet.

*Isten az hamisságot megbünteti : ő benne bizot
megoltalmazza.*

1. **U**R Isten ellenséged imé elvesznek :
Kiknek kezek ártalmas gonosz életek.
2. Az Ur busulása ellenséged rontya :
Mégfanyargattya, és örök tűzre hányta.
3. Földről mint malotát sepri hamisságot :
Szeretem Isteni parancsolatokat.
4. Megtapodgya kik törvényének nem engednek :
Mert hamisság mind a' miket cselekefsznek.
5. Istentelenek nem tetszenek Istennek :
Gonosz emberek Istentől verettetnek.
6. Titkos véteki nem marad büntetetlen :
Boszut áll az Isten minden vétek ellen.

7. Az

7. Az idő kívánnya hogy az Ur Istennek :
Ostorát szenvedgyék az álnok emberek.
8. Incselkednek hamis emberek ellenem :
Isten beszédében vagy az én szívem.
9. Menyi ideig kel ezeket szenvedné : (ké:
Mikor bünteted meg kik kárt tesznek né-)
10. Hogy ha Sz. törvényed né vigasztalt volna
Sok gonoszok alatt elveszhettem volna.
11. En velem tött jokért mit kel cselekednem
Isten jóvöltéért mivel kel fizetnem.
12. Istennek miket fogadtam megcselekszem :
Népeknek láttára mind bétellyesítem.
13. Te egyedül vagy az én Uram Istenem :
Fogadásimot néked tellyesíthetem.
14. Tégedet mindenkör szeretett a' szívem :
Adgyad miket parancsolsz elkövehessém.
15. Hazug embereket én igen gyűlöltem :
Törvényed titkait mindenkör szerettem.
16. Szájamtól el ne ved én igaz mondásom :
Te itiletednek igazságát várom.
17. Miért ellenségim hazugságot szolnak.
Alnoksággal nekem ártani akarnak.
18. Mészze kergesd tőle gonosz hirt, és neveti.
Te itiletednek kegyelme segíthet.
19. Jo életnek nemét imé választottam :
Parancsolatidat adgyad megtarhassám.
20. Az Artatlanokat bizony te megtartod :
Es szamkivetetteket megoltalmazod.

E 3

21. Nem

21. Nem félek veszedelmek ártanak nékem :
Te botod, és veszföd megtartanak engé.
22. Nem félek gonosz ellenség ártson nékem,
Mikor te job kezed megmatad én velem.
23. Minden dolgokban mikor segét Istenem :
Senkinek keze meg nem árthat ennékem.

*Igazaknak reménségét Istenben kel
helyheztetni.*

1. **O**R védeznék kik Istenhez ragaszkodnak :
Nem fog szégyenülni orczája azoknak.
2. Igaz emberekre fok gonolozok jönnek :
Mindazáltal benned bizván el né vesznék,
3. Mert Ur Isten szereted az igazakat :
Es kiket ked vellesz nem hagyod azokat.
4. Boldog kit tanitalsz szívet felgerjeszted :
Törvényédnek tudásával erősíred,
5. Boldogok kik igafság utait értik :
A' mi igaz minden üdőben követik,
6. Kik Istenhez kiáltanak szükségeekben :
Meghalgattya őket háboru üdőben.
7. Mikor tévelyegnek, nékik megmutattya :
Mellyik légyen az életnek igaz uttya.
8. Azért Istennek jóvöltát hirdesétek :
Csudálatos dolgait énekellyétek.
9. Nap kelettől fogva egész napnyugottig :
Isten dicűrete virágzék örökkig.
10. Mert minden dicsőség csak Istent illeti :

Ke-

- Kegyés jóvöltáért, mellyet ki ki vészi.
11. Megörizi áitatos jó lelkeket :
Szorongatásokban el nem hadgya őket,
12. Isten kegyesmesen engem oltalmazott :
Mikor gonosz haláltól megfzabadított.
13. Az Urnak felséges szent nevét imádom :
Népek elött fogadásimot bétöltöm.
14. Minden nemzetségek Istent dicűjétek :
Kik ez világnak kerektségében éltek.
15. Szentellyétek menynek, és földnek Istenét
Eörökké megmaradando eggyeségét.
16. Isten elött Szenteknek drága halála.
Kiket igafságnak uttyán járn láttya.
17. Járjunk igafságnak uttyán mindenekben,
Holtunk után meñyünk örök dicsőségbe.
18. Ur Isten benned biztam, ne szégyenüllyek :
Sőt toled kegyelmes segítséget vegyek.
19. Te benned biztanak az régi eleink :
Segétségedet vötték az mi Atyáink.
20. Szorongatásokban hozzád kiáltottak :
Te nagy jóvöltodtol el nem hagyattartak
21. Tulajdon idvőségeket reád bizták :
Minden időben segítségedet láttak.
22. Ki Istenben blzik meg nem csalatkozik :
Mit igazán kíván, néki megadatik.
23. Igafság ösvényén szükség nekünk járnunk
Igy adatik nekünk örök boldogságunk.

24. Te.

24. Teremtőnk, Megváltónk, Szentelő Istenünk:

Tőled teremtettünk, és megszenteltettünk

25. Már megelégszem sok bölcs verseket írva
Mindeneket béfejezek ilyen formán.

26. Dicsirtefsél Menyben örök Atya Isten,
Megváltó Fiu Isten, Szent Lélek Isten:

27. Teremtő, Megváltó, és Szentelő Isten:
Teremtettél, váltottál, szenteltél bõven.

VEGE.

Martinus Göczy

120

Igazaknak reménségét

24. Teremtőnk, Megváltónk, Szentelő Istenünk:

Tőled teremtettünk, és megszenteltettünk

25. Már meglelégsem sok bölcs verseket írvañ
Mindenekeet béfejezek illyen formán.

26. Dicsírtefsél Menyben örök Atya Isten,
Megváltó Fiu Isten, Szent Lélek Isten:

27. Teremtő, Megváltó, és Szentelő Isten:
Teremtettél, váltottál, szenteltél bőven,

V E G E,

Martinus Gögyis

